

27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

Mustaqillik huquq demakdir

Нидо

1997-yil 27-avgustdan chiqqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2016-yil 23-iyun, №25 (1014)

ШХТ Давлат раҳбарлари кенгашининг мажлисига бағишланди

Тошкентда шу йилнинг 23-24 июнь кунлари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов раислигида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг юбилей мажлиси бўлиб ўтди. Шу муносабат билан ШХТ саммитининг пойтахтимиздаги халқаро матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан мамлакатимиз ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун брифинг ташкил этилди.

ШХТ Давлат раҳбарлари кенгаши мажлисида Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев, Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин, Қирғизистон Республикаси Президенти Алмазбек Атамбоев, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин, Тожикистон Республикаси Президенти Имомали Раҳмон иштирок этиши расман тасдиқлангани таъкидланди.

Афғонистон Ислам Республикаси Президенти Ашраф Ғани, Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко, Мўғулстон Президенти Цахиагийн Элбэгдорж, Покистон Ислам Республикаси Президенти Мамнун Хусайн,

Ҳиндистон Республикаси Бош вазири Нарендра Моди, Эрон Ислам Республикаси ташқи ишлар вазири Муҳаммад Зариф кузатувчи давлатлар, Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов раислик қилувчи мамлакат меҳмони сифатида иштирок этади.

Мажлисида ШХТ Бош котиби Рашид Алимов ва ШХТ Минтақавий ақсилтеррор тузилмаси Ижроия қўмитаси директори Евгений Сисоев ҳам қатнашади.

ШХТ саммитида халқаро ҳамкор ташкилотлар раҳбарлари — Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби ўринбосари Жеффри Фелтман, Мустақил Давлатлар Ҳам-

дўстлиги Ижроия қўмитаси раиси — Ижрочи котиби Сергей Лебедев, Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти Бош котиби Николай Бордюжа, АСЕАН Бош котиби Ле Лионг Минь, Осиеда ҳамкорлик ва ишонч чоралари бўйича кенгашининг ижрочи директори Гун Цзяньвэй ҳам иштирок этади.

Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири ўринбосари А.Носировнинг маълум қилишича, тадбирда иштирок этиш учун Тошкентга ШХТга аъзо давлатлар, халқаро ташкилотлар, шунингдек, чет эл оммавий ахборот воситаларининг қарийб 1000 нафар вакили таширф буоради.

Бўлажак ШХТ саммити давлат раҳбарларининг юбилей мажлиси бўлиб, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти ташкил тоғанининг 15 йиллигига бағишланади.

Давлат раҳбарлари мажлиси кун тартибига мувофиқ, ШХТ доирасида серкитра ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ма-

салаларини муҳокама этади, шунингдек, долзарб минтақавий ва халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашади.

Давлат раҳбарлари учрашуви якунида асосий ҳужжат — ШХТ ўн беш йиллигининг Тошкент декларацияси қабул қилинади. Унда ташкилотнинг сўнгги ўн беш йиллик фаолияти, аъзо давлатларнинг ШХТни ривожлантириш истиқболларига нисбатан келишилган ёндашувлари, шунингдек, жорий халқаро ҳамда минтақавий вазият бўйича позиция ўрин олади.

Давлат раҳбарлари 2025 йилгача ШХТни ривожлантириш стратегиясини амалга оширишга доир 2016-2020 йилларга мўлжалланган ҳаракат режаси ва ШХТни ривожлантириш, унга аъзо давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган қатор бошқа ҳужжатларни тасдиқлайди.

ШХТнинг бўлажак саммити Ўзбекистоннинг ташкилотга раислигининг сўнгги тадбиридир. Ўзбекистон раислиги-

да ШХТ фаолиятини янада тақомиллаштириш, ташкилот доирасида сиёсат, хавфсизлик, иқтисодий ва гуманитар алоқалар соҳаларида ўзаро ҳамкорликни чуқурлаштириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилади. Давлат раҳбарлари кенгашининг бўлажак мажлиси кун тартибини мазмунан бойитишга алоҳида эътибор қаратилди.

ШХТ саммити арафасида Тошкентда ташкилотга аъзо давлатларнинг турли вазирлик ва идоралар раҳбарларининг қатор учрашувлари ўтказилди.

ЎЗА

Тадбир

Эътироф

Васийлик ва ҳомийлик қонун ҳимоясида

Анджонда Ўзбекистон Республикасининг "Васийлик ва ҳомийлик тўғрисида"ги Қонун ижросига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси ва вилоят ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда депутатлар, экспертлар, ҳуқуқшунослар, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, мутасадди идоралар раҳбарлари, мутахассислар иштирок этади.

Унда қонун талабларидан келиб чиқиб, вилоятда васийлик ва ҳомийлик органлари фаолияти, бола ҳуқуқларига оид миллий қонунчилик ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган вазифалар ижроси, халқ таълими тизимидаги васийлик ва ҳомийлик органлари, хусусан, фарзандликка олиш тизимининг тақомиллашувида давлат органлари иштироки масаласи кўриб чиқилди.

— Туман ва шаҳар ҳокимликлари томонидан ота-она қаровисиз қолган болаларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга доир қонун ҳужжатлари ижросини таъминлаш бўйича ФХД, суд, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан ҳамкорликда сўнгги уч йилда 850 дан ортик турли тадбирлар ўтказилган, — дейди Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси А.Саидов. — Бу мазкур қонун ижросини таъминлашга хизмат қилаётгани билан аҳамиятлидир.

Йиғилишда васийлик ва ҳомийлик органлари фаолияти самардорлигини ошириш, фарзандликка олиш тизимини тақомиллаштириш, бола ҳуқуқлари муҳофазаси, вазия етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бўйича маълум муассасалар фаолияти ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш юзасидан фикр алмашилди.

ЎЗА

Муқаддас минбар

Зеро, ҳаётимизнинг бирор соҳасини матбуот ва оммавий ахборот воситалари фаолиятисиз тасаввур этиш қийин. Юртимиз тараққиёти йўлида эзгу мақсадларни рўёбга чиқариш, истиқлол руҳига мос янгича тафаккур тарзини шакллантириш, умуминсоний кадрятларни қарор топтириш, халқимиз маънавиятини бойитиш соҳасидаги хайрли ишларда журналистларнинг муносиб хизмати бор. Холислик ва ҳаққонийлик, Ватан ва миллий манфаатларни ўз фаолияти мезони деб билган журналистнинг топиб айтган сўзлари ҳар бир инсон қалбига йўл топади. Шу сабабли ҳам матбуот ва оммавий ахборот воситаларини янада либераллаштириш, фуқароларнинг ахборот соҳасидаги ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш юртимизда демократик жамият асослари-

ни барпо этишнинг муҳим шarti ҳисобланади.

Шу ўринда Президентимиз Ислам Каримовнинг куйидаги сўзларини келтириб ўтишни лозим топдик:

"Журналист деганда халқимиз кўз ўнгида элу юрт қувонч ва ташвишларига шерик, доимо янгиликлар изидан борувчи беҳаловат инсон намоён бўлади. Шу боис одамлар матбуотга, радио ва телевидениега катта умид билан қарайдилар, кўнгилларини очадилар, уларни ҳаётда энг зарур, энг содиқ дўст, умуроҳ сифатида қадрлайдилар. Фақат ўз касбига садоқатли, доимо элу юрт манфаати, ўзгалар дарди билан ёниб ўшаيدиган журналистларгина халқ орасида чинакам обрў-эътибор қозона олади".

(Давоми 3-бетда/)

Инсон баъзан билиб, баъзан эса билмай хатога йўл қўяди. Ҳайвонлар қўйилган қадам эса аксарият ҳолларда жиноят кўчасига етаклайди. Россия давлатида "экиб" қўйилган пуллари гўёки "ийғиб" келиш учун отланганлар орасида ёт-тез эшитиб турамыз.

Арзоннинг иллоти

Қобил Ноибов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ҳам Россия Федерациясига пул ишлаб топиш учун борган эди. Санкт-Петербург шаҳрида "Семья" дўкониди ишчи бўлиб ишлаш билан бир қаторда, уяли телефонларни созлаш, таъмирлаш ишлари билан ҳам шуғулланиб келди.

Қўл телефонини кўриб қўйиш таклифи билан келган доғистонлик нотаниш киши билан танишиб қолди. МТС 970 моделдаги телефонни тузатиш лозимлигини эшитганда меҳнат ҳақи 1800 рубль бўлишини айтди.

Орадан бир ҳафталарча вақт ўтиб, телефон эгаси телефонини атиги 150 рублга сотмоқчилигини айтди. Ишлатса бўладигани, туппа-тузук телефон-ку, деган ҳаёлда уни ўзи харид қилди.

2016 йил 13 март куни Қобил Ноибов Санкт-Петербургда Бухорога учиб келганида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимларини кўриб бироз эсанкиради. Чунки, телефон хотирасида тақиланган диний ҳамда пор-

нографик мазмундаги видеолархалар борлигини ва бу қонунга хилоф эканлигини у яхши билар эди.

Хавотирлари тўғри чиқди. Қобил Ноибов олиб ўтишга уринган телефон хотираси текширилганда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг экспертлик хулосасига кўра, телефондаги маълумотларда диний адоватни тарғиб этувчи гоёлар мавжудлиги, ушбу материалдаги файл террористик ташкилотларга тегишли эканлиги аниқланди.

Қонун ҳар қандай гайриқонуний ҳолатга мурасасиздир. Жиноят ишлари бўйича Қогон шаҳар суди ҳукми билан айб-ли деб топилган Қ.Ноибовга нисбатан энг кам ойлик иш ҳақининг 50 баравари миқдорда жарима жазоси тайинланди.

Шу тарика Қ.Ноибовга арзоннинг иллоти қимматга тушди.

Шухрат ГУЛИМОВ,
Бухоро транспорт прокуратураси
терговчиси

Айланма йўлнинг аччиқ хотимаси

Ҳар бир давлатнинг ўз чегарасига эга бўлиши ўша мамлакат суверенитетининг асосий шартларидан биридир. Табиийки, мустақил юрт ўз сарҳадлари дахлсизлигини таъминлаш учун барча чора-тадбирларни ишга солади ва уни турли таҳдидлардан асраш ҳаракатида бўлади. Зеро, Ватан чегараларини қўриқлаш энг масъулиятли ва шарафли вазифалардан биридир.

Шу маънода, тинчлик-осойишталик, миллатлараро тоғувлик ва диний бағрикенглик, ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик ҳукм сураётган Ўзбекистонда ҳам ҳудудий яхлитликни таъминлаш, миллий манфаатларни ҳимоя қилишда чегара хизмати алоҳида ўрин тутди. Мустақиллик йилларида мамлакатимиз чегараларида трансмилий жиноятчилик,

наркобизнес, контрабанда, ноқонуний қурол-яроғ савдоси ва бошқа турли кўринишлардаги қонунбузарликлар йўлига ишончли тўсиқ қўйилди.

Бироқ шунга қарамай, айрим фуқаролар томонидан амалдаги қонун талабларини менсимай чегараларимизни бузиб ўтишга бўлаётган хатти-ҳаракатлар ҳамон учраб ту-

рибди. Жумладан, олмалиқлик Мунира Зияева (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ўтган йилнинг июнь ойида вояга етмаган ўқаси Ботир Зияевни олиб, Бекобод тумани ҳудудига келади ва айланма йўллар орқали чегарадан кўшни Тожикистон Республикасига ўтаётган вақтда ҳарбий хизматчилар томонидан ушланган... Суд М.Зияеванинг қилмишига яраша жазо тайинлаб, ҳукм чиқарди.

Эркул САФАРОВ,
Бекобод туман прокурори

Ҳар бир бола эътиборда

Оқолтин туман прокуратураси томонидан "Ўзбекистон Республикасида ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида"ги ва "Фуқаролар соғлигини сақлаш тўғрисида"ги Қонулар ижроси доимий назорат қилиб боришмоқда.

Текширишлар натижаларига кўра, тумандаги ногирон болалар белгиланган тартибда беғул тиббий дори-дармонлар билан таъминланиб боришмоқда. Шунингдек, жисмоний ривожланишида нуқсонли бўлган ногирон болаларнинг 49 нафари умумтаълим мактабларига жалб этилган бўлса, 27 нафари уй шароитида, 14 нафари махсус мактаб-интернатларда, 4 нафари эса туман ҳудудидидаги касб-ҳунар коллежларида тахсил олмақда. Уйда таълим олувчи болалар дарсликлар билан тўлиқ таъминланган, уларга 62 нафар малакали ўқитувчилар бриктирилган. Умумтаълим мактабларида таълим олувчи ушбу ўқувчилар ўз қизиқишлари бўйича фан ва спорт тўғрисидаги тўлиқ жалб қилиниб, уларнинг билим ва кўникмалари ошириб боришмоқда.

Бирок назорат тадбирлари давомида амалга оширилган ишлар билан бирга вояга етмаган ногиронларнинг соғлигини муҳофазалаш, уларни тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш ва

Бахтиёр АХМЕДОВ,
Оқолтин туман прокурори

таълим беришдаги айрим ҳолатларда қонун бузилишига йўл қўйилаётганлиги аниқланди.

Жумладан, махсус рўйхатда турувчи вояга етмаган ногирон болалардан 12 нафари яқка тартибда соғломлаштирилмаган. 14 нафарини эса тиббий кўриқдан ўтказиш чоғида мутахассислар иштироки тўлиқ таъминланмаган.

Ўтказилган текшириш натижасида вояга етмаганлар тиббий кўриқдан ўтказилиб, соғлиқни сақлаш ҳамда таълим муассасасига тақдимнома киритилди. Мазкур соҳага масъул 8 нафар ходимга нисбатан интизомий жавобгарлик қоралари қўрилди.

Тадбиркорлар манфаати йўлида

Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти Наманган вилояти ҳудудий бўлини маси мажлисар залида "Тадбиркорларнинг қонуний манфаат ва ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг долзарб масалари" мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Ушбу тадбир Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаментининг Наманган вилоят бошқармаси ташаббуси билан Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти ҳамда Ўзбекистон Савдо-саноат палатасининг вилоят ҳудудий бошқармаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Унда Наманган вилоят адлия бошқармаси, Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятлар ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг вилоят бошқармаси, вилоят давлат солиқ бошқармаси, савдо-саноат палатаси вакиллари, тадбиркорлар ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этдилар.

Маълумки, республика иқтисодиётида хусусий мулкнинг ўрни ва ролини тубдан оши-

риш, хусусий мулк ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш йўлидаги тўсиқ ва чекловларни бартараф этиш, иқтисодиётда давлат иштирокини камайтириш, ялпи ички маҳсулотда хусусий мулк, жумладан, чет эл капитални иштирокидаги улушини изчил ошириш мақсадида қатор ислохотлар амалга оширилмоқда.

Хусусий мулк, кичик бизнес ва тадбиркорлик соҳасининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш мақсадида қатор қонунлар ва 1200 дан ортик норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинган.

Бугунги кунда юртимизда амалда бўлган 35 мингдан ортик норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар орасида 1 минг 219 та ҳужжат айнан тадбиркорлар фаолиятига бевосита тааллуқли экани, уларнинг 156 тасини қонунлар, 138 тасини Президент фармон, қарор ва

фармойишлари, 280 тасини Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, 646 тасини эса турли вазирлик ва идораларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари ташкил этаётгани соҳанинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилаётганидан далолат беради.

Семинар иши давомида иштирокчилар тадбиркорларнинг фаолиятларига тааллуқли бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан яқиндан таништирилди.

Шунингдек, тадбир иштирокчилари кичик гуруҳларга бўлиниб, "Тадбиркорлар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишда фуқаролик жамияти институтларининг иштироки", "Тадбиркорлик фаолиятини амалга оширишга тўсқинлик қилувчи асосий омиллар", "Назорат қилувчи органлар томонидан тадбиркорлик субъектлари текширувини амалга ошириш вақтида йўл қўйилаётган ҳуқуқбузарликлар" йўналишлари бўйича иш олиб бориладиган ҳамда тақлиф ва тавсиялар ишлаб чиқдилар. Семинар якунида социологик сўров ўтказилди.

Ўз мухбиримиз

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг Олий ўқув курслари томонидан Адлия вазирлиги қошидаги Юристар малакасини ошириш маркази билан ҳамкорликда "Жиноий ишлар юзасидан далиллар мақбуллигига оид процессуал қонунчилик нормаларини такомиллаштириш масалари" мавзусида давра сўхати ўтказилди.

Қонунчиликни такомиллаштириш сари

Унда жиноят ишлари бўйича далиллар мақбуллигини таъминлаш ва процессуал қонунчиликка риоя қилиш масалалари, шунингдек, жиноят ишлари бўйича одил судловни амалга ошириш самарадорлиги ҳар бир муайян вазиятда унинг натижалари қонунда белгиланган вазифаларга мос келиши, тергов қилинаётган ва суд муҳокамаси ўтказилаётган ҳар бир жиноят иши юзасидан иш ҳолатлари ҳар томонлама, синчковлик билан тўла ва холисона тадқиқ этилишини таъминлаш лозимлиги таъкидланди.

Бундан ташқари, ҳар бир жиноятни тез ва тўла очиб, жиноят содир этишда айбли бўлган шахсларни жавобгарликка тортиш, айбсиз шахсларни қонун ҳолатларининг олдини олиш, жиноятнинг келиб чиқиш сабаблари ва унинг содир этилишига имкон берилган шарт-шароитларни аниқ-

Алишер ҲИДОЯТУЛЛАЕВ,
Бош прокуратуранинг ОУК кафедраси
бошлиғи вазифасини бажарувчи

лаш, уларни бартараф этиш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, фуқароларнинг қонунларни ҳурмат қилиш ҳамда уларга риоя этиш руҳида тарбиялашдек муҳим вазифаларни амалга оширишга ҳар бир жиноят иши бўйича ҳақиқатни аниқлаш ва адолатли ҳукм чиқариш орқали эришиш мумкинлигига алоҳида тўхталиб ўтилди.

Тадбир якунида иштирокчилар томонидан жиноий ишлар юзасидан далиллар мақбуллигига оид процессуал қонунчилик нормаларини халқаро стандартлар ҳамда ривожланган хорижий мамлакатлар тажрибасидан келиб чиққан ҳолда такомиллаштиришга доир тақлиф ва тавсиялар берилди.

Муқаддас минбар

[Давоми. Бошланиши 1-бетда]

Журналист — жамиятнинг илгор киши-си. У Президентимизнинг юқорида таъкидланган гапларини дилига жо қилиб, халқ олдида сўз айта билиши, унинг фикрини ифода қилиши, ҳақиқатни объектив тарзда ёрита билиши даркор. Бунинг учун журналистдан билим ва юксак маҳорат талаб этилади. Унинг қуроли сўзидир. Тилимиздаги ҳар бир сўзнинг маъносини, қай ўринда ишлатиши билиш ва тўғри қўллаш олиш касби-мизнинг асосини ташкил этади. Бугунги куннинг талабчан ўқувчисига манзур бўладиган сўзларни топиб айта олиш ҳар бир журналистга катта масъулият ва талаб ўқийди.

Пухта ва ҳаққоний мақолалар ёзиш учун, энг аввало, журналист ҳаёт билан ҳамнафас, дунёқарши кенг бўлиши, ёритмоқчи бўлган мавзунини теран идрок этмоғи даркор. Журналистик касби ҳам шундай ёндашуви тақозо этади. У тинимсиз изланмаса, тунларни тонларга улмасса, ҳузур-ҳаловатидан кечмаса, ўқилиш мақола ёзолмайди, томошабинни телевизор олдида кетолмайдиган қилиб қўядиган кўрсатувлар тайёрлай олмайди ёки эшиттиришларини ҳеч ким мириқиб тингламайди.

Оммавий ахборот воситалари аҳолининг сиёсий ва ижтимоий ҳаётдаги фаоллигини оширишда, фуқароларнинг мамлакатимиз тараққиётига қўшадиган ҳиссасини янада юксалтиришда, ёшларни ёт гоғлар таъсиридан авайлаб-асраб тарбиялашда муносиб ўрин тутади. Шу билан бирга, ОАВ одамларнинг фикр-ўйла-

рини, уларнинг жамиятда бўлаётган воқеа-ҳодисаларга муносабатини эркин ва мустақил ифода қилиш оладиган муқаддас минбар ҳамдир.

Юртбошимиз Ҳамидун Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида мамлакатимизда ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришда матбуот ва оммавий ахборот воситаларининг роли ва аҳамияти нақадар муҳимлигига алоҳида тўхналиб, ахборот соҳасини ислох қилиш, ахборот ва сўз эркинлигини таъминлаш масалаларига доир тақлиф ва мулоҳазаларида бугун оммавий ахборот воситалари олдида катта ва кенг қамровли вазифалар турганлигини таъкидлаган эди.

Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик жамият қуриш, ижтимоий-сиёсий жараёнларни ёритиш ва ислохотларни амалда кенг тартибда олиб борилаётган ишлар тараққиётининг муҳим омили ҳисобланади. Айниқса, мамлакат қонунчилиги тизимида ахборот соҳасидаги эркинлик ва ошқоралиқни таъминлаш, парламент фаолиятини кенг жамоатчиликка етказишда матбуот ва оммавий ахборот воситаларининг ўрни ва фаоллигини ошириш бугунги куннинг долзарб вазифасидир. Шу боис мамлакатимизда мустақилликнинг дастлабки йилларида бошлаб ахборот соҳасидаги ислохотлар тарихий ва тизимли равишда олиб борилмоқда. Натижада Ўзбекистонда матбуот ва оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлаш ҳамда уларни демократик ислохотларни ҳаракатлантирувчи қушга айланти-

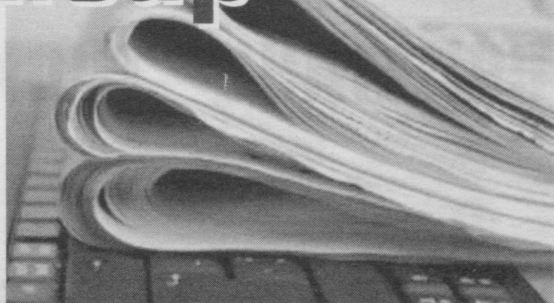
Норбўта ҲОЗИЕВ,
"Huquq"

риш бўйича ўзига хос тажриба тўплади. Соҳада амалга оширилган ислохотлар туфайли юртимизда босма ва электрон оммавий ахборот воситалари сони ўн мартаба кўпайиб, нодавлат сектор тармоғидаги субъектлар сони ҳам анчагина ошди. Эфир маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёнида замонавий ахборот технологиялари фаол жорий этилмоқда.

Юртимизда оммавий ахборот воситалари эркинлиги даражасининг муҳим кўрсаткичларидан бири — бу ахборот соҳасининг изчил ва эркин тараққиёти ҳамда ҳар кимнинг монеликсиз ахборот олиш ҳамда ундан фойдаланиш учун зарур шароитларни таъминловчи тақомиллашган ҳуқуқий базанинг мавжудлигидир.

Мамлакатимиз Конституциясининг 67-моддасида: "Оммавий ахборот воситалари эркиндир ва қонунга мувофиқ ишлайди. Улар ахборотнинг тўғрилиги учун белгиланган тартибда жавобгардирлар. Цензурага йўл қўйилмайди", деб ёзиб қўйилган. Кейинчалик ҳам матбуот эркинлиги бўйича қатор қонунлар қабул қилинди. Мазкур қонунларда журналистнинг фаолияти билан боғлиқ ҳолда юзга келадиган муносабатларни тартибга солишнинг ҳуқуқий асослари ҳамда унинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари белгиланган.

Мустақиллик шарофати билан ОАВга янгича муносабат шаклланди. Президентимизнинг 2011 йил 30 декабрда қабул қилган "Оммавий ахборот воситаларини янада ривожлантириш учун қўшим-

ча солиқ имтиёзлари ва афзалликлар бериш тўғрисида" - ги Қарори тахририятлар, матбаа ва матбуот тарқатиш қорғоналари ҳаётида муҳим аҳамият касб этмоқда. Матбуот ва ОАВ тахририятлари, нашриётлар фойда ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғидан озод қилинди. Афзалликлардан яна бири микрофирма ва кичик қорғоналар шаклида ишлаётган ОАВ, нашриётлар, полиграфия ташкилотлари, компаниялар учун ягона солиқ ставкаси 6 фоиздан 5 фоизга туширилди.

Бу эса матбуот ва ОАВ майдонда рақобат қўнайган бир пайтда эски қоллардан воз кечиби, янгича қарашлар ва ёндашувлар билан ижод қилишга руҳлантиради. Интернет, телевидение каби замонавий ахборот воситалари аудиториянинг босма нашрларга қўядиган талабини ҳам қўнайтирди. Энди муштарийлар газета саҳифаларидаги мақола-ларнинг савияси, оригиналлик билан бирга унинг дизайни, расмлар жойлашуви, матнинг ўқиш учун қўлайлиги, ранглару шрифтларга ҳам эътибор қаратишмоқда. Бунинг учун дизайнерда компьютер дастурлари ҳақидаги билимдан ташқари нозик эс-

тетик дид, кенг тафаккур ва ижодкорлик қобилияти ҳам бўлиши зарур.

Газета-журналларнинг адади, қамрови ҳар доим ҳам уларнинг сифатини белгилаб берувчи асосий омил ҳисобланмайди. Саҳифаларидаги материалларнинг долзарблиги, пухта ва профессионал даражада тайёрланганлиги уларнинг савиясини кўрсатади.

Эндиликда ядро полигонларида эмас, балки мафкура майдонларида бўлаётган қурашлар кўп нарсани ҳал қилади. Бугун дунёда устунлик қилиш учун қурол-яроғ ваҳимаси билан қутқу солиш шарт эмаслигини, ҳар қандай миллат орасига мафкуравий хуружлар, энг аввало, ўша миллатнинг ёш авлоди онгини захарлаш билан мақсадга эришиш мумкинлиги ва мафкуравий ганимларимиз бугун худди шунга ҳаракат қилаётганларини, айниқса, биз, журналистлар бир зум бўлса-да, ёддан чиқаришга ҳаққимиз йўқ. Бундай ёт гоғлар ёшларимиз онгига кириб боришининг олдини олиб, улар онгига миллий истиқлол гоғсини сингдириш сиз билан бизнинг вазифамиз. Бунда матбуот ва оммавий ахборот воситаларидек муқаддас минбарнинг имкониятларидан кенг фойдаланмоғимиз даркор.

Евроосиё гуруҳининг навбатдаги ялпи мажлиси

Жорий йилнинг 6-10 июнь кунлари Қозоғистоннинг Остона шаҳрида Жинорий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича Евроосиё гуруҳининг навбатдаги 24-ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

Тадбирда Евроосиё гуруҳига аъзо давлатлар — Беларусь, Хиндистон, Қозоғистон, Хитой, Қирғизистон, Россия, Тожикистон, Туркменистон ва Ўзбекистон каби давлатлар делегациялари, шунингдек, Евроосиё гуруҳининг кузатувчи давлат ва ташкилотлари — Италия, Корея, Мўғулистон, Польша, АҚШ, Туркия, Черногория, Франция ва ФАТФ, МЕНАФАТФ, "Эгмонт" гуруҳи, Осие тараққиёт банки, МДХнинг Терроризмга қарши курашиш маркази, Евроосиё тараққиёт банки, Европа тиклиши ва тараққиёт банки, БМТнинг Терроризмга қарши курашиш қўмитаси, Халқаро валюта жамғармаси, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти, БМТнинг Гиёҳвандлик ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармаси, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти каби ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Иштирокчилари Евроосиё гуруҳи раиси — Россия Федерацияси Молиявий мониторинг бўйича федерал хизмати директори Ю. Чиханчин олиб борди.

Евроосиё гуруҳининг маъруз ялпи мажлисида Қозоғистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Б. Сагинтаев кириш сўзи билан иштирок этди.

Ялпи мажлис кун тартибига мувофиқ 44 та долзарб масала кўриб чиқилди, шу жумладан, ўзаро баҳолаш,

терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш жонлантириш, жинорий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш сиёсатини амалга ошириш ва шу билан боғлиқ бошқа ташкилий масалалар муҳокама қилинди.

Шу билан бирга, ялпи мажлисда Ўзбекистон Республикаси Евроосиё гуруҳи мониторинги жараёнларидан муваффақиятли ўтишига эришилди.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси делегацияси ялпи мажлис иштирокчиларини Ўзбекистонда жинорий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасидаги қонунчиликни тақомиллаштириш бўйича амалга оширилган ишлар билан таништирди. Хусусан, хорижий делегацияларга Ўзбекистон Республикаси Жинорий кодексига, "Терроризмга қарши кураш тўғрисида"ги Қонунига, "Жинорий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонунига ва бошқа қонунларга киритилган ўзгаришлар юзасидан маълумот тақдим қилинди. Аъзо ва кузатувчи давлатлар делегациялари томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқати амалга ошираётган ислохотлар ва жинорий даромадларни легаллаштириш ва терро-

ризми молиялаштиришга қарши курашиш тизимини тақомиллаштириш юзасидан олиб борилаётган амалий ишлар юқори баҳоланди.

Мажлис давомида Хиндистон, Хитой, Қозоғистон, Қирғизистон, Россия, Тожикистон ва Туркменистон давлатлари вакиллари томонидан жинорий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасидаги миллий қонунчиликка киритилган ўзгаришлар юзасидан маълумот тақдим қилинди. Евроосиё гуруҳининг аъзо ва кузатувчи давлатлари ўртасида ўтказилган "Коррупция жиноятини содир қилиш ва жинорий даромадларни легаллаштириш", "Гиёҳвандлик савдоси билан боғлиқ молиявий операцияларни фож эшити муаммолари" ва "Жинорий даромадларни қайта тақсимлаш ва уларга қонуний тўс бериш мақсадида оффшор худудларда рўйхатдан ўтган компаниялардан фойдаланиш" мавзуларида ўтказилган типологик тадқиқотлар натижалари тасдиқланди ҳамда "Кредит ташкилотларидан активларнинг ноқонуний олиб чиқиб кетилиши", "Жинорий даромадларни легаллаштиришда фойдаланиладиган нақд пул маблағлари билан боғлиқ молиявий оқимларни таҳлил қилиш" ва "Пул маблағлари сохталаштирилишининг терроризмни молиялаштириш билан боғлиқли-

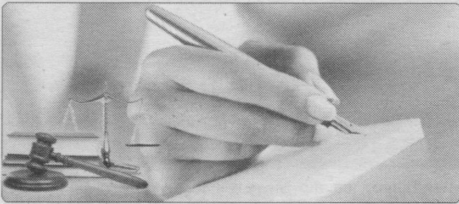
Саидаббор ГҲЛЯМОВ,
Бош прокуратура хузуридаги
СВОЖДЛҚК департаменти бўлим бошлиғи
вазифасини баҳаруви

ги" мавзуларида 2016 йил давомида типологик тадқиқотлар ўтказилиши юзасидан қарор қабул қилинди.

Шунингдек, ўтказилган тадбирлар доирасида Евроосиё гуруҳига аъзо давлатларда миллий хавфларни баҳолаш мавзусида ўқув семинари ташкил этилди. Маъруз семинарда Арманистон, Лихтенштейн, Хитой, Россия, Европа иттифоқи ва ФАТФ делегациялари вакиллари томонидан ушбу соҳада амалга оширилган ишлар юзасидан маълумот тақдим қилинди.

Ялпи мажлис давомида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси хузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жинорий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти ҳамда Хитой Жинорий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш бўйича мониторинг ва таҳлил маркази ўртасида жинорий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш билан боғлиқ молиявий маълумотлар алмасуви юзасидан ҳамкорлик ва ўзаро англашув Меморандуми имзоланди.

Мурожаатлар ечимини топиши керак

Шерзод ОБЛАКУЛОВ,
Сирдарё вилоят прокурори

Асосий Қонунимиз — Ўзбекистон Республикаси Конституциясида инсон ҳуқуқ ва эркинликлари устувор эканлиги қайд этиб ўтилган бўлиб, унинг 35-моддасида ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан бирга ваколатли давлат органларига, муассасаларига ёки халқ вакилларига ариза, таклиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиши мумкинлиги белгилаб қўйилган.

Хар бир фуқаро ёхуд юридик шахс ўз сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, маданий ҳуқуқ ва эркинликларини, жумладан, ўзининг ва бошқаларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида ваколатли давлат органларига, корхона, ташкилот, муассаса ва мансабдор шахсларга мурожаат қилар экан, ўз ҳуқуқларининг тикланишига ва адолат қарор топишига умид боғлайди.

Мана шундай ҳолатларда, агар жисмоний ёки юридик шахснинг мурожаати қонунда белгиланган тартибда ва ўз вақтида ечимини топса, бузилган ҳуқуқлари тикланса, фуқароларимизнинг қонун устуворлигига, давлатга ва тегишли ваколатли органларга бўлган ишончи ортади. Шу билан биргаликда, ортиқча аризабозликлар ва фуқароларнинг оворагарчиликларига барҳам берилган бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонунида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари оғзаки, ёзма ёки электрон шаклда бўлишидан қатъи назар, қонунда белгиланган тартибда ва муддатларда кўриб чиқилиши ва натижаси ҳақида мурожаат муаллифига ёзма равишда жавоб берилиши шартлиги қатъий белгилаб қўйилган.

Сирдарё вилоят прокуратураси органлари томонидан давлат ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, маҳаллий давлат ҳокимияти ва назорат-текширув идоралари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат ташкилотлари, корхона, ташкилот, муассасалар ва мансабдор шахсларнинг юқорида қайд этилган қонун талабларига риоя этишининг аҳоли мунтазам равишда ўрганилиб, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш ва қонун устуворлигини таъминлаш чоралари кўриб борилмоқда.

Хусусан, 2016 йилнинг 5 ойда вилоят прокуратураси органларига жисмоний ва юридик шахслардан жами 4714 та ариза ва шикоят келиб тушган бўлса, шундан 3101 таси бевосита прокуратура органларида ҳал этилган. Ариза ва шикоятларнинг 590 таси асосли деб топилиб, қаноатлантирилган.

Прокуратура органлари ходимлари томонидан қабул қилинган жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари

1076 нафарни ташкил этиб, уларнинг 354 нафари бевосита меҳнат жамоалари ва яшаш жойларида қабул қилинди.

Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини текшириш натижасида аниқланган қонун бузилиши ҳолатларини бартараф этиш борасида тегишли идора ва мансабдор шахсларга 17 та тақдимнома киритилган ва қонунга зид ҳужжатларга 45 та протест келтирилган, 54 нафар мансабдор ва масъул шахсга интизомий, 33 нафарига эса маъмурий жавобгарликка оид ишлар, жиддий қонун бузилиши ҳолатлари бўйича 29 та жиноят ишлари кўзгатирилган.

Мурожаат муаллифлари манфаатини кўзлаб судларга 178,4 млн. сўмлик зарарларни ундириш тўғрисида ва бошқа турдаги 40 та даъво аризалари киритилган ҳамда айбдор шахслардан 125,4 млн. сўмлик зарарлар ихтиёрий ундирилган. Шунингдек, мурожаатлар асосида судлар қарорларига 11 та протест келтирилган.

Прокуратура органлари томонидан ҳокимият, бошқарув, назорат-текширув органлари, корхона, ташкилот, муассаса ва бошқа идораларда Ўзбекистон Республикасининг "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни ижроси юзасидан текширишлар ўтказилиб, уларда мурожаатларни кўриб чиқиш ва ҳал этишда сансаларликка йўл қўйилганлиги, қонунда белгиланган муддатларнинг бузилаётганлиги аниқланиб, мазкур қонун бузилиши ҳолатларини бартараф этиш юзасидан тегишли прокурор назорати ҳужжатлари қўлланиб келинмоқда.

Жумладан, Оқолтин туман архитектура ва қурилиш бўлими бошлиғи ер майдони ажратилиш ҳақида мурожаат қилган 12 нафар фуқаронинг аризаларига жавоб бермаган. Худди шунингдек, Янгиер шаҳар архитектура ва қурилиш бўлими бошлиғи ҳам мурожаатларни кўриб чиқишда қонун талабларини бузган. Ушбу икки ҳолат бўйича айбдорлар маъмурий жавобгарликка тортилди.

Гулистон шаҳридаги "Бўстон", "Истиклол" ва "Улуғобод" маҳалла фуқаролар йиғини раислари томонидан фуқаролардан нафақа тайинлаш ҳақида келиб тушган мурожаатларни кўриб чиқишда қонун бузилишига йўл қўйилгани учун уларга нисбатан маъмурий жавобгарликка оид ишлар кўзгатирилиб, жазо муқаррарлиги таъминланди.

Юртимизда олиб борилаётган барча ислохотлар негизда инсон манфаатлари турганлигини, шунингдек, ҳар бир мурожаат ортида инсон тақдирига оид муаммолар борлигини алоҳида таъкидлаган ҳолда, бу борада эътиборли бўлиши, мурожаат билан келган ҳар бир фуқарони ҳамда юридик шахс вакилини ҳеч бир тўсиқларсиз қабул қилиб, уларни тинглаб, муаммони қонун доирасида ҳал қилиш ёки жойида тегишли қонуний чоралар кўрилишини, барча важдари юзасидан қонун асослантирилган қарор қабул қилиш ҳамда ёзма равишда жавоб берилишини таъминлаш ҳар бир раҳбар, мансабдор шахс ёки масъул ходимнинг бурчи эканлигини унутмайлик.

Маълумки, кейинги йилларда мамлакатимизда қабул қилинган таълим ва тарбия соҳасидаги қатор қонуналар, қонуности ҳужжатлари талаблари бугунги шиддаткор замон билан ҳамнафас интеллектуал салоҳиятга эга бўлган, мустақил фикрловчи, ўзининг қатъий позицияни шаклланган ватанпарвар кадрларни тарбиялаш ва тайёрлашни тақозо этади. Ёш авлоди ана шундай комил шахслар сифатида қамол топтиришда оила — маҳалла — мактаб ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш, ўзаро ҳамжиҳатлик асосида нуфузини янада юқори поғонага кўтариш муҳим аҳамият касб этади. Зеро, таълим-тарбияни такомиллаштиришда ҳам давлат бош ислохотчилар.

Соғлом авлод — Юрт қамоли

Ҳабибулло ҚОБУЛОВ,
Наманган туман прокурори

Муҳтарам Президентимиз таъкидлаганидек, ёш авлодга ўзлгимизни, муқаддас анъаналаримизни англаш туйғуларини, халқимизнинг кўп асрлар давомида шаклланган эзгу орзуларини, бугун жамиятимиз олдида қўйилган олий мақсад ва вазифаларни сингдиришимиз лозим.

"Таълим тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 30-моддасида: "Воёга етмаган болаларнинг ота-оналари ёки қонуний вакиллари боланинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишлари шарт ҳамда уларнинг тарбияси, мактабга, балки шу соҳага мутасадди бўлган идора ва муассасалар, ота-оналар, кенг жамоатчилик уюшқоқлик билан саъй-ҳаракатларни амалга ошириб бориши мақсадга мувофиқдир.

Шу маънода, Наманган туман прокуратураси томонидан воёга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик, жиноятчилик ҳолатлари доимий равишда таҳлил этиб борилаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Ўтказилаётган таҳлиллар натижаси умумлаштирилиб, туман прокуратураси, туман ҳокимлиги ҳузурдаги воёга етмаганлар ишлари бўйича комиссия, тумандаги таълим муассасалари, ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамкорлигида тегишли чора-тадбирлар белгиланмоқда ва изчил амалга оширилиб, шу асосда қўшма кўрсатмалар ҳам ишлаб чиқилмоқда.

Туман прокуратурасининг ташаббуси билан тумандаги барча таълим муассасалари психологларининг билим савияси ва маҳоратини ошириш мақсадида Наманган Давлат университети "Психологик хизмат маркази"нинг малакали мутахассислари жалб этилиб, улар томонидан 100 соатлик ўқув семинар-тренинг машғулоти ташкил этилди. Шунингдек, туман халқ таълими муассасалари фаолиятини

методик таъминлаш ва ташкил этиш бўлими ҳамда туман "Маҳалла" хайри жамоат фонди билан келишган ҳолда тумандаги ҳар бир маҳаллага таълим муассасалари психологлари бириктирилиб, уларнинг зиммасига аниқ вазифалар юклатилди.

Тумандаги таълим муассасалари психологлари томонидан янги таҳрирдаги амалий қўлланмадан фойдаланган ҳолда таълим муассасаларининг беш минг нафарга яқин ўқувчилари қамраб олинди, долзарб мавзуларда амалий-назарий машғулотлар олиб борилди.

Шу билан бирга, тренинг материаллари доирасида мутахассислар томонидан ўзлаштирилган билимларни амалиётга асослаб таълим муассасаларининг ҳиссий ҳолатларини аниқлаш мақсадида "Депрессияни аниқлаш методикаси" ва "Суицидал фикрларнинг мавжудлиги ва психик ҳолатларни баҳолаш" мавзуларидаги саволнозалар асосидаги натижалар умумлаштирилди.

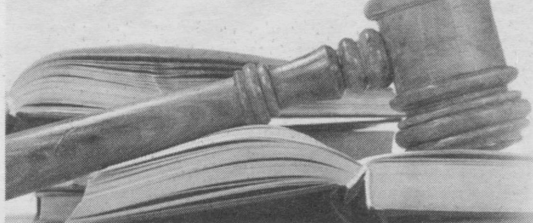
Яқинда Наманган туман прокуратурасининг ташаббуси билан ўтказилган "Ўқувчи-ёшлар ўртасида гайри-ижтимоий ҳаракатлар, шунингдек, суицид ҳолатларининг вужудга келиш сабаблари ва шарт-шароитларини ўрганиш, уларни бартараф этишга қаратилган чора-тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш" мавзусидаги илмий-амалий семинарни ташкил этишдан мақсад ҳам бу борадаги ишларни янада такомиллаштиришдан иборатдир.

Семинар якунида туман прокуратураси томонидан тасвия этилган амалий қўлланма ҳамда қўшма кўрсатма ижросини барча таълим муассасалари раҳбарлари ва маҳалла фуқаролари йиғинлари раислари таъминлашлари мақсадга мувофиқ эканлиги таъкидланди.

Бинобарин, ёш авлод тарбияси барчамиз учун энг муҳим ва юксак масъулият талаб этадиган фаолиятдир. Бу долзарб масала бундан буён ҳам диққат марказимиздаги устувор вазифа бўлиб қолаверади.

Муҳим вазифаларимиздан бири

Юртимизда ривожланишнинг ўзимизга хос ва мос йўли — "Ўзбек модели" асосида барча соҳаларда бўлгани каби тиббиёт тизимида ҳам кенг қўламли ислохотлар босқичма-босқич ва изчиллик билан амалга оширилаяпти.

Жумладан, мустақиллигимизнинг ўтган даврида бирламчи тиббий санитария ёрдами кўрсатувчи кишлқк врачлик пунктлари, туман ва шаҳар тиббиёт бирлашмалари, виллоят кўп тармоқли тиббиёт марказларидан тортиб, юқори технологияли тиббий хизмат кўрсатувчи республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказларигача — барча даражалари қамраб олган, аҳолига тиббий ёрдам кўрсатишнинг яхлит ва мукамал ташкилий тузилмаси яратилди.

Бугунги кунда, айниқса, шошилинч тиббий ёрдам кўрсатишнинг замонавий тизими орқали аҳолига тезкор, сифатли тиббий хизмат кўрсатилмоқда. Юқори талаб ва мезонларга мос ихтисослаштирилган виллоят шифохоналари, уларнинг шаҳар ҳамда туман бўлимлари қошидаги тез тиббий ёрдам хизмати

бўлимларида ҳам бутунлай янгича тизим шакллантирилган.

Шу ўринда, Бош прокурорнинг 2015 йил 18 мартдаги "Қонунчилик ижроси устидан назоратни таъминлаш бўйича прокурорлик фаолиятини тақомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида"ги 121-сонли буйруғида инсон ва фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларида белгиланган ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш прокуратура органларининг жамият олдидаги энг муҳим вазифаси сифатида белгилаб берилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. Шундан келиб чиққан ҳолда, прокуратура органлари томонидан аҳоли соғлигини сақлаш, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, тиббиёт муассасалари томонидан малакали тиббий хизмат кўрсатиш, сифатли дори восита-

лари ва тиббий буюмлар билан таъминлашга оид ҳуқуқларни ҳимоя қилиш ва бошқа шу каби вазифаларга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хусусан, жорий йилнинг апрель-май ойларида прокуратура органлари томонидан Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги тез тиббий ёрдам кўрсатувчи муассасаларда "Фуқаролар соғлигини сақлаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг ижроси текширилди.

Аниқланишича, тизимдаги тез тиббий ёрдам кўрсатувчи муассасалар томонидан соҳада муайян ишлар амалга оширилган. Жумладан, 2014-2015 йиллар ва 2016 йилнинг 1-чорагида муассасалар томонидан амалга оширилган 15,4 млн.дан ортиқ қақирувлар натижасига кўра, 16 млн.га яқин фуқарога тез тиббий ёрдам кўрсатилиб, уларнинг 1,5 млн.дан кўпроғи шифохоналарга ётқизилган.

Шу билан бирга, муассасалар масъул ходимлари томонидан юқоридаги қонун, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 21 майдаги "Тез тиббий ёрдам кўрсатиш тизими фаолиятини тақомиллаштириш тўғрисида"ги Қарори ҳамда соҳага доир бошқа қонун ҳужжатлари билан юклатилган вазифаларга лоқайдлик билан ёндашилган. Жумладан, республика бўйича 2014 йилда 182 367 та (жами амалга оширилган қақирувларнинг 2,7 фоизи), 2015 йилда 158 805 та (2,3 фоиз) ва жорий йилнинг 1-чорагида эса 54 361 та (2,9

фоиз) қақирувлар белгиланган муддатдан кеч амалга оширилган.

Бундан ташқари, муассасаларни малакали мутахассислар билан таъминлаш, кадрларни танлаш ва тарбиялаш соҳасида ҳам қатор камчиликларга йўл қўйилган. Хусусан, тизим муассасаларида ишлаётган шифокорларнинг 3 минг 318 нафари, ўрта тиббиёт ходимларининг 11 минг 600 нафари тегишли тоифага эга бўлмагани ҳолда, 496 нафар шифокор ҳамда 2 минг 357 нафар ўрта тиббиёт ходимлари малака оширмаган.

Ходимлар малакаси ҳамда тиббий таъминотнинг етарли эмаслиги тез тиббий ёрдамни ташкил этиш, хизматлар кўрсатиш сифатига салбий таъсир кўрсатиб, ташхислаш ва даволаш ишларида қонунбузарликларни келтириб чиқарган.

Шунингдек, айрим муассасаларда "Аҳолининг санитария-эпидемиологик осойишталиги тўғрисида"ги Қонун талабларига ҳам риоя этилмаган. Жумладан, Наманган, Қашқадарё ва Сурхондарё виллоятларида дезинфекция воситалари етарли бўлмаса, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд, Тошкент виллоятлари ва Тошкент шаҳрида стерилизация-дезинфекциялаш ишлари лозим даражада амалга оширилмаган.

Шунингдек, меҳнат қонунчилиги талабларини бузиш тизим муассасаларида одатий тусга айланган. Хусусан, Андижон, Бухоро, Самарқанд ва Тошкент виллоятлари ҳамда

Авазбек КОМИЛОВ,
Бош прокуратура бошқарма катта прокурори

Тошкент шаҳрида имтиёзга эга бўлган аёлларга қўшимча меҳнат таътиллари берилмаган бўлса, Наманган ва Тошкент виллоятларидаги тизим муассасаларида меҳнат қилаётган айрим ходимлар билан меҳнат шартномалари тузилмаган.

Текширишлар якунига кўра, 1400 дан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди, шу жумладан, 897 нафар мансабдор ва масъул шахс интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилди. Етказилган 236,2 млн. сўм зарар ихтиёрий қопланди. Қўпол қонун бузилиши ҳолатлари ва даволаш ишларида қонунбузарликларни келтириб чиқарган сабабларнинг бартафга этилиши қатъий назоратга олинди.

Бош прокуратура томонидан ўтказилган текшириш натижасига кўра, Соғлиқни сақлаш вазирлиги номига тақдирнома киритилиб, аниқланган қонун бузилиши ҳолатлари ва уларни келтириб чиқарган сабабларнинг бартафга этилиши қатъий назоратга олинди.

Хулоса ўрнида таъкидлаш лозимки, инсон орзу-умидлар билан яшайди, уларга етишиш учун тинимсиз меҳнат қилади. Аммо саломатлиги жойида бўлмаса, унга ҳеч нарса татимайди. Халқимиз "Саломатлик — туман бойлик", деб бежиз айтмаган.

Шиддат билан ўзгариб бораётган бугунги таҳликали замонда чегара билмас маънавий таҳдиллар, диний экстремизм ва терроризм балоси ҳар сонияда оғоҳ бўлиб яшашга ундайди. Бу ҳар бири-миздан катта жонбозлик ва юқори савияда фаолилик кўрсатишни талаб этади.

Юртимизга ёмон кўз билан қарайдиган, мақсади ёвузликдан иборат ҳар қандай шахс ўз ниятини амалга оширишда, энг аввало, аҳоли билан ихтимойий мулоқотга киришади. Шундай ҳолларда фуқароларимизнинг ҳушёрлиги, нотаниш ёки шубҳали кишилар ва уларнинг хатти-ҳаракатларига беэътибор бўлмасдан, оғоҳликни қўлдан бермай ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг хавфсизликни таъминлаш бора-сидаги фаолиятига кўмак бериши хавф-хатарни аниқлаш ва олдини олишда муҳим омили ҳисобланади.

Зеро, дунё ва минтақамизда юз бераётган қуролли тўқнашувлар, можаролар ва беқарор сиёсий вазиятдан тўғри хулоса чиқариб, юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва фаровонликнинг қадрига етиш, Ватан тақдирига дахлдорлик ҳисси билан оғоҳ бўлиб яшаш, тинчлигимизни турли хавф-хатарлардан ҳимоя қилиш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Муҳтарам Юртбошимиз "Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма беш йиллик байрамга тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш тўғрисида"ги Қарорида "Ўзаал ва бекаткоримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистони!" деган бош ғояни ўзида мўжассам этган ташкилий-амалий, маънавий-маърифий тадбирлар ҳамда тарғибот-ташвиқот ишларини амалга оширишда бугун биз бошимиздан кечираётган ўта таҳликали замонда, ён-атрофимизда турли таҳдид ва хатарлар кўчайиб бо-

Фуқаролик бурчимиз

Саидобит ЖУРАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ҳарбий прокурорининг матбуот хизмати
бўйича катта ёрдамчиси

раётган бир шароитда энг катта ва бебаҳо бойлигимиз бўлган тинчлик ва осойишталикни кўз қорачигидек асраш, миллатлараро ва фуқаролараро дўстлик ва ҳамжихатлик, ўзаро ҳурмат ва меҳр-оқибат муҳитини янада мустаҳкамлаш, доимо ҳушёр ва оғоҳ бўлиб, тинчлик учун курашиб яшаш ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини чуқур очиб беришдек устувор вазифаларни ҳам белгилаб берганлар.

Шу муносабат билан ҳарбий прокуратура органлари томонидан республикамизнинг чегараолди ҳудудларида яшовчи аҳоли ўртасида давлат чегараси тўғрисидаги қонун ҳужжатлари, янги қабул қилинган қонунлар, шунингдек, мустақиллик йилларида Қуролли Кучларимиз тизимида амалга оширилган ислохотлар мазмун-моҳиятини тушунтириш, оғоҳлик ва ҳушёрликни ошириш масалаларига бағишланган мавзуларда тарғибот тадбирларини ўтказиш ишлари янада жалдлаштирилган.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси, Миллий хавфсизлик хизмати, МХХ Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи кўмитаси

ҳамкорлигида 2016 йил 15 июнь кунини Тошкент виллоятининг Бекобод шаҳри ва туманидаги чегараолди ҳудудларда жойлашган маҳаллаларда яшовчи аҳоли билан "Тинчлигимиз ва осойишталигимизни кўз қорачигидек асрайлик" мавзусида тадбир ўтказилди.

Кишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари, фаоллари, ўқитувчилар, туман, шаҳар ҳокимлиги ва ички ишлар идоралари вакиллари, Чегара қўшинлари тизимидаги ҳарбий қисмлар офицерлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашган мазкур тадбирда "Ўзбекистон Республикасининг Давлат чегараси тўғрисида"ги Қонунда белгиланган фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, қорхона, муассаса ва ташкилотларнинг ҳамда фуқароларнинг Давлат чегарасини ҳимоя қилиш ва қўриқлашдаги иштироки масалаларига тўхталиб ўтилди.

Таъкидланганидек, фуқаролар чегара қўшинларига кўмаклашувчи отрядлар таркибиде ва бошқа шаклларида чегараолди ҳудуди доирасида давлат чегарасини ҳимоя қилиш ва қўриқлашда иштирок этадилар. Бунда фуқаро-

ларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, қорхона, муассаса ва ташкилотлар давлат чегарасини ҳимоя қилиш ва қўриқлашда фуқароларнинг иштирок этишлари учун шароит яратади, чегара қўшинларига, Ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинларига, шунингдек, давлат чегарасида назоратни амалга оширувчи давлат бошқаруви органларига кўмаклашди ва уларга зарур ахборотларни тақдим этади.

Шунингдек, иштирокчиларга диний экстремизм ва терроризм таҳдиди, уларга қарши курашишда юксак маънавият ва ҳуқуқий маданиятнинг аҳамияти, мамлакатимизда терроризм ва диний экстремизмга қарши курашиш борасида олиб борилаётган чора-тадбирлар, бундай жиноятлар учун жиноий жавобгарлик асослари, оғоҳлик ва ҳушёрликни ошириш масалаларида атрофича тушунтиришлар берилди.

Ўз навбатида, Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 25 апрелдаги "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонуни билан терроризм ва диний экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги ҳамда паспорт режимига доир қонун ҳужжатлари нормаларига киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар мазмун-моҳияти хусусида батафсил маълумотлар берилди.

Тадбир сўнггида лоқайдликнинг мудҳиш оқибатларини, бугун оғоҳлик ва ҳушёрликнинг ҳар қачонгидан ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини ўзида мўжассам этган "Муқаддас бурч" номли фильм намойиш этилди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 53-54-моддаларида белгиланганидек, хусусий мулк бошқа мулк шакллари каби дахлсиз бўлиб, мулкдор мулкига ўз хоҳишича эгалик қилади, ундан фойдаланади ва уни тасарруф этади. Мулкдан фойдаланиш экологик муҳитга зарар etkazмаслиги, фуқаролар, юридик шахслар ва давлатнинг ҳуқуқларини ҳамма қонун билан қўриқилган манфаатларини бузмаслиги шарт.

Мақсадли меъёр

Шунга кўра, айрим фуқаролар томонидан ўзининг эҳтиёжидан ортиқча бўлган уй-жойларини бошқа шахсларга фойдаланиш учун бериши юқоридagi Конституциявий норма талабларига зид ҳисобланмайди.

Бу каби муносабатлар уй-жойни ижарага ёки текинга фойдаланишга бериш деб номланиб, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 600-616-моддалари билан тартибга солинган.

ФКнинг 603-моддасида уй-жойни ижарага бериш шартномаси ёзма шаклда тузилиши, фуқаролар ўртасида тузилган уй-жойни ижарага бериш шартномаси нотариал тасдиқланган бўлиши белгиланган.

Бу борадаги нормалар янада тақомиллаштирилиб, жорий йилнинг 25 апрель кунги "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни билан ФК уй-жой муносабатларига доир янги 626¹-модда билан тўлдирилди.

Мазкур модда талабига кўра, уй-жойни текин фойдаланишга бериш шартномаси ёзма шаклда тузилади, бундан уй-жойни яқин қариндошларга (ота-она, туғишган ва ўғай ака-ука ва опа-сингиллар, эр-хотин, фарзанд, шу жумладан, фарзандлик олинганлар, бобо, буви, неваралар, шунингдек эр-хотиннинг ота-онаси, туғишган ва ўғай ака-ука ва опа-сингиллари) текин фойдаланишга бериш ҳоллари мустасно.

Фуқаролар ўртасида уй-жойни текин фойдаланишга бериш шартномаси нотариал тартибда тасдиқланиши шарт. Уй-жойни текин фойдаланишга бериш шартномаси беш йилдан ортиқ бўлмаган муддатга тузилади. Агар шартномада муддат кўрсатилмаган бўлса, у беш йилга тузилган ҳисобланади.

Уй-жойни текин фойдаланишга бериш шартномасида уй-жойда ижара олувчи билан бирга доимий яшайдиган фуқаролар кўрсатилиши лозим. Шартномада бундай кўрсатмалар бўлмаса, уй-жойдан текин фойдаланувчи, шунингдек унинг оила аъзолари бошқа фуқароларни оила аъзоси сифатида уй-жойни ижарага олиш шартномасига киритишни талаб қилишга ҳақиқ.

Уй-жойдан текин фойдаланаётган шахс ва у билан бирга доимий яшайдиган фуқаролар умумий келишувга биноан ва ижарага берувчини олдидан хабардор қилган ҳолда вақтинча яшовчиларга (фойдаланувчиларга) уй-жойда бепул яшаб туришлари учун рўхсат этишга ҳақлидирлар. Башарти, қонун ҳужжатларининг жон бошига тўғри келадиган уй-жой майдони нормаси ҳақидаги талабларига риоя этилмаса, ижарага берувчи вақтинча яшовчиларнинг яшаб туришларини тақиқлаб қўйиши мумкин. Вақтинча яшовчиларнинг яшаб туриш муддати олти ойдан ошмаслиги керак.

Вақтинча яшовчилар уй-жойдан фойдаланишда мустақил ҳуқуққа эга бўлмайдилар. Уларнинг хатти-ҳаракатлари учун ижарага берувчи олдидан уй-жойдан текин фойдаланувчи жавобгардир.

Вақтинча яшовчилар улар билан келишилган яшаб туриш муддати ўтганидан кейин, агарда бундай муддат келишилмаган бўлса, ижарага олувчи ёки у билан бирга доимий яшайдиган ҳар қандай фуқаро томонидан тегишли талаб қўйилган қонун эътибордан кўпи билан етти кун ичида уй-жойни бўшатишлари шарт.

Уй-жойни текин фойдаланишга бериш шартномасининг шакли ва

Шермухаммад УСМАНОВ,
Андижон вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

тартибларининг қонун билан мустақамланиши фуқароларнинг уй-жойларини бошқа шахсларга фойдаланиш учун беришдаги масъулиятини ошириш, уларнинг мулкдор сифатида ўз мулкдан фойдаланишида бошқа шахслар ва давлат манфаатларига зарар etkazмаслиги борасидаги мажбуриятларини виждонан бажаришларига қаратилган. Бу талаб бузилган тақдирда, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 159¹-моддасида белгиланган тартибда жавобгарлик чоралари қўлланилади. Мазкур модда талабига кўра, фуқаролар ўртасида бинони, иншоотни ёки уларнинг бир қисмини, турар жойни ижарага бериш шартномасининг, текин фойдаланишга бериш шартномасининг мажбурий нотариал тасдиқланишига риоя этмаслик энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Шу ўринда қайд этиш лозимки, бошқа шахсларга тегишли турар жойлардан фойдаланишда ижара ёки уй-жойни текинга бериш шартномаси мавжудлигини назорат қилишга оид айрим бошқа қонунларга ҳам ўзгартиришлар киритилди.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Уй-жой кодексининг 23-моддаси янги мазмундаги 4-қисм билан тўлдирилиб, ички ишлар органлари тегишли ҳудудда фуқаролар ва юридик шахсларга хусусий мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган турар жойлардан фойдаланилиши, шу жумладан паспорт режимига риоя этилиши, яшаётган шахсларнинг ҳисобга олиниши ва тегишли шартномаларнинг мавжудлиги юзасидан назоратни фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва хусусий уй-жой мулкдорларининг ширкатлари билан биргалликда амалга оширишлари белгиланган.

Турар жойлардан фойдаланиш тартибларини бузганик, бу тартибларга амал қилиниши устидан назоратни олиб бормаганлик учун эса янги жавобгарлик чораси жорий қилинди. Яъни Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига янги 160¹-моддаси киритилди.

Унга кўра, фуқаролар томонидан турар жойларни фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида вақтинча бўш турган жой сифатида ҳисобга қўйиш тартибини бузиш энг кам иш ҳақининг бир бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Эгасиз турар жойларни аниқлаш, ҳисобга олиш ва давлат мулкига ўтказиш тартибини бузиш эса, мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Мазкур модда юқорида номи қайд этилган қонун кучга кирган кун, яъни матбуотда расмий эълон қилинган кун — 2016 йил 26 апрелдан олти ой ўтгач амалга киритилди.

Қонунчиликка киритилган бу каби ўзгартириш ва қўшимчалар уй-жойни ижарага бериш орқали юзага келадиган салбий оқибатлар, шу жумладан, тинч ва хотиржам ҳаёtimизга раҳна солувчи ҳаракатларнинг олдини олишга хизмат қилади.

Ҳаракат хавфсизлиги саломатлик гаровидир

Мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ республикаимизда барча соҳаларда кенг қамровли ислохотлар олиб борилмоқда. Йўл ҳаракати хавфсизлиги иштирокчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини таъминлаш ушбу соҳада транспорт ҳолисаларининг олдини олиш борасида кенг қўламини ишлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга, ҳаракат хавфсизлиги қоидаларининг тақомиллаштирилаётгани фуқаролар манфаатларини муҳофаза қилиш, инсон ҳаётини асрашдек эзгу мақсадларга хизмат қилмоқда.

Зафаржон ҚИРФИЗОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг
Наманган вилоят бошқармаси
катта инспектори

ҳаракатланишига ҳалақит бермасликлари, яқинлашиб келаятган транспорт воситаларининг йўқлигига ишонч ҳосил қилмасдан туриб кўринишни чекловчи, тўхтаб турган транспорт воситаси ёки бошқа бирор тўсиқ панасидан чиқмасликлари керак. Йўлнинг қатнов қисмида, шунингдек, пиёдалар ўтиш жойларида ҳаракатланаётган пиёдаларга телефондан фойдаланиш, теле, видеомаҳсулотларни кўриш, радио-аудиомаҳсулотларни эшитиш, китоб ёки даврий матбуот ўқиш ҳамда эътиборни чалғитадиган бошқа электрон воситалардан фойдаланиш тақиқланади.

Фуқароларнинг ҳаёти ва соғлиғи ҳимоясини янада ошириш борасида аниқ талаблар белгилаб берилди. Жумладан, қоидаларнинг 9-бандига мувофиқ, конструкцияда хавфсизлик камарлари назарда тутилган транспорт воситаси ҳаракатли бўлаётганда ҳайдовчи хавфсизлик камарини тақиб олиши шарт.

Кўйидаги шахсларга хавфсизлик камарини тақмасликка рўхсат берилди: автомобилнинг орқа ўриндиғидаги 12 ёшгача бўлган болалар (ушбу қоидаларнинг 159-бандига мувофиқ); транспорт воситасини ўқувчи бошқараётган вақтда автоматотранспорт воситасини бошқаришни ўргатувчи амалий машғулловчи инструктори; ҳомиладор аёллар, саломатлиги хавфсизлик камари тақиб имконини бермайдиган бемор йўловчилар; орқа ҳаракатни амалга ошираётган ҳайдовчилар; аҳоли пунктларида ҳаракатланишда — йўналишни тақиб ҳайдовчилари, таксининг орқа ўриндиғидаги йўловчилар; аҳоли пунктларида ташқи қисмига махсус рангли график чизма-лар чизилган транспорт воситалари ҳайдовчилари ва йўловчилари.

Ҳар бир фуқаро томонидан "Йўл ҳаракати қоидалари" талабларига қатъий риоя қилиниши, йўл-транспорт ҳодисалари содир этилиши камайишига олиб келади. Бу эса ўз навбатида, жамиятимизда яшаётган ҳар бир фуқаронинг ҳаёти ва соғлиғи хавфсизлигини таъминлаш гаровидир.

Фуқаролар ҳаёти ва соғлиғини муҳофаза қилиш, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг мулки, шунингдек, атроф-муҳитнинг ҳимоясини таъминлаш мақсадида 2013 йил 10 апрелда "Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида"ги (янги тахрири) Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинган.

Мазкур қонуннинг 10-моддасида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги хизматининг йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги ваколатлари белгиланган. Йўл ҳаракати хавфсизлиги соҳасидаги норматив ҳужжатларни ишлаб чиқиш ана шундай ваколатлардан ҳисобланади.

Ушбу ваколатлардан фойдаланилган ҳолда фуқаролар ҳаёти ва соғлиғини муҳофаза этиш, уларнинг ҳуқуқ ҳамда манфаатлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг мулки, атроф-муҳитни ҳимоя қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан Йўл ҳаракати қоидалари лойиҳаси ишлаб чиқилди ва 2015 йил 24 декабрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Йўл ҳаракати қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги Қарори қабул қилинди.

"Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида"ги Қонуннинг 7-моддасига мувофиқ, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги ваколатларидан бири, шаҳарлардаги, шаҳарчалар ва қишлоқ аҳоли пунктларидаги кўчаларнинг, йўл-каларнинг ҳамда йўл ҳаракатини тартибга солиш воситаларининг, шунингдек, шаҳар электр транспортини йўлларининг жиҳозланиши ва соз ҳолатда сақла-нишини таъминлаш ҳисобланади.

Ушбу соҳада, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг норма ижодкорлиги соҳасидаги фаолиятларини мувофиқлаштириш, уларнинг норма ижодкорлиги фаолиятида тўсқинлик қилаётган омилларни бартараф қилиш, қабул қилинажак қарор лойиҳаларида коррупцияни келтириб чиқарувчи нормаларни аниқлашда турли хил ёндашувлар мавжуд эди.

Эндиликда Йўл ҳаракати қоидаларининг 78-бандига мувофиқ, аҳоли пунктларида транспорт воситаларининг тезлигини соатига 70 километрдан, турар жой ҳақлари ва ёндош ҳудудларда (уй-жой бинолари орасидаги ер участкасида) эса соатига 30 километрдан оширмасдан ҳаракатланишга рўхсат этилади. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимликлари, Давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати билан келишилган ҳолда, йўл шароитлари юқори тезликда хавфсиз ҳаракатланиши таъминлайдиган ҳолларда, йўлнинг айрим қисмлари ёки ҳаракатланиш бўлақларида айқим транспорт воситаларига ҳаракатланиш тезлигини оширишга (тегишли йўл белгиларини ўрнатиб) ваколатлидир.

Бундан ташқари, йўл ҳаракати иштирокчилари бўлган пиёдаларнинг ҳам йўлдаги ҳаракатларини тартиблари аниқ белгилаб берилди.

Жумладан, қоидаларнинг 19-бандида ҳаракат тартибга солилмайдиган пиёдалар ўтиш жойларида, пиёдалар қинлашиб келаятган транспорт воситаларига бўлган масофани ва уларнинг тезлигини чамалаб кўриб, ўтиш ўзлари учун хавфсиз эканлигига ишонч ҳосил қилганларида сўнг йўлнинг қатнов қисмига чиқишлари рўхсат этилади. Шунингдек, улар йўлнинг қатнов қисмини пиёдалар ўтиш жойларини тақиб ҳайдовчи кесиб ўтишда транспорт воситаларининг

Коррупцияга қарши курашишда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданият

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов коррупция ва жиноятчиликнинг ўсиши нафақат ислохотлар йўлига жиддий тўсиқ, балки ўтиш даврида белгиланган мақсадларга эришишга қарши ҳам бевосита таъдирли, деб таъкидлаган эди. Ушбу ҳолиса ҳам халқаро миқёсда, ҳам республикада долзарб муаммолардан бири ҳисобланади.

Коррупцияга фақат жиноят-ҳуқуқий ёки криминалогияга оид муаммо деб қараш тўғри бўлмайди. Чунки ушбу ҳолиса мураккаб сиёсий, иқтисодий ва ахлоқий аҳамиятга эга бўлган муаммодир. Шунинг учун ҳам коррупцияга қарши кураш ҳар бир фуқародан ижтимоий фаоллик, маънавий юксакликни талаб этади. Шу боис жамият аъзоларини коррупцияга қарши кураш соҳасидаги ислохотларнинг моҳияти билан яқиндан таништириш, уларни ҳуқуқий ахборот ва адабиётлар билан таъминлаш коррупцияга қарши курашда муҳим аҳамият касб этади. Бу жараёнда эса жамиятда ҳуқуқий онг ва маданиятни юксалтириш талаб этилади.

Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августда қабул қилинган Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий Дастури том маънода миллий ҳуқуқий маданиятни юксалтиришга, инсон манфаатларига мос келадиган, давлат ва жамият аҳамиятига молик кафолат вазифасини бажармоқда.

Дарҳақиқат, миллий ҳуқуқий тизимни модернизация

қилиш, шу жумладан, аҳолининг ҳуқуқий онг ва маданиятини ошириш борасида мамлакатимизда амалга оширилган кенг кўламли ислохотлар ҳар бир шахснинг манфаатига хизмат қилаётгани, онгу шууримиздан чуқур жой олган азалий ва замонавий миллий кадриятларнинг амалий ифодасидир.

Дастурда белгиланганидек, юксак ҳуқуқий маданият демократик жамият пойдевори ҳамда ҳуқуқий тизим етуқлигининг ифодасидир. У жамиятдаги турли хил жараёнларга фаол таъсир кўрсатувчи, барча ижтимоий гуруҳларнинг жипслашувига кўмаклашувчи, жамиятнинг ялтирлиги ҳамда хавфсизлигини таъминловчи ва мустахкамловчи омилдир.

Биз ҳуқуқий демократияга асосланган фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлидан бормоқдамиз. Бу эса демократиянинг қоидалари, принципларига таяниш билан бир қаторда халқимизнинг ўзига хос миллий, маънавий хусусиятларини инobatта олишни таъқозо этади. Чунки миллат тараққиоти этгани сари ўз илдизларига интилиб яшаш ишתיқ кучайиб бораверади.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек: "Бизнинг олдимизда шундай тарихий имконият пайдо бўлдики, биз босиб ўтган йўлимизни танқидий баҳолаб, миллий давлатчилигимиз негизларини аниқлаб, буюк маданиятимиз томирларига, қадимий меросимиз илдизларига қайтиб, ўтмишимиздаги бой анъаналарни янги жамият қурилишига татбиқ этмоғимиз керак". Шунинг учун ҳам, аввало, коррупцияга қарши курашда катта самардорликка эришиш фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва маданияти қай даражада шаклланиб кетганига боғлиқ.

Айрим ҳуқуқшуносларнинг таъкидлашича, ҳуқуқий онг деганда кишиларнинг ҳуқуқ ҳақида тушуниш ва билимларига эга бўлиши, шунингдек, ҳуқуқ борасидаги тасавурларнинг инсон онгида акс этиши тушунилади. Чунинчи, З.Исломовнинг таърифида, ҳуқуқий онг — мамлакат фуқароларининг ҳам амалдаги ҳуқуққа, юридик аҳамиятга, фуқаролар ҳуқуқлари, эркинликлари, мажбуриятларига, ҳам орзу қилинган ҳуқуққа, ҳам бошқа ҳуқуқий ҳодисаларга муносабатларини ифодаловчи ҳуқуқий сезилари, ғоялари, баҳолари, тасавурларидир.

"Ҳуқуқий маданият деганда эса, "жамиятнинг қонунчилик даражаси, мавжуд қонунлар ҳақида аҳолининг хабардорлик даражаси, халқнинг ҳуқуқ нормаларига риоя қилиши ва

уларни бажармаган шахсларга нисбатан муросасиз бўлиши тушунилади". Демак, "ҳуқуқий маданият" ва "ҳуқуқий онг" ўзаро яқин тушунчалар бўлиб, шахснинг ҳуқуқ нормаларига амал қилиши ва уларни қўллаи олиши ҳамда ҳуқуқбузарликдан ўзини тийиб туриши билан белгиланади. Шунингдек, ҳуқуқ нормаларини бажармаган шахсларга нисбатан қарши тура олиш ҳам ҳуқуқий маданиятнинг белгиси ҳисобланади. Ҳуқуқий онг ҳуқуқий билимларга эга бўлиши аниқлашади, ҳуқуқий маданият унга риоя этиш ва уни таъминлашга хизмат қилишидир.

Эро, Президентимиз таъкидлаганидек: "Токи жамиятнинг ҳар қайси аъзоси ўз ҳуқуқи, ўз бурчи ва масъулиятини пухта билмас экан, уни ҳаётий эҳтиёж сифатида англамас экан, бизнинг ислохот, янгиликлар ҳақидаги барча сўзларимиз, савий-ҳаракатларимиз бесамар кетаверади. Бугун одамларнинг дунёқароши, онги, тафаккурини ўзгартириш мана шу масала билан чамбарчас боғлиқ бўлиб қолади".

Бугунги сиёсий-ҳуқуқий воқеликни ҳисобга олган ҳолда мамлакатимизда ҳуқуқий таълим ва маърифатни, жамиятда ҳуқуқий билимлар тарғиботини тубдан яхшилашга йўналтирилган мақсадли кенг кўламли чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий этилмоқда. Мамла-

Хусен АТАЕВ,
Бош прокуратура бошқарма
АМИБ Терговчиси

катимизда аҳолининг ҳуқуқий онги ва маданиятини янада юксалтириш асосий вазифалардан бири бўлиб қолмоқда.

Ҳуқуқий онг ва маданият тадрижий жараён бўлиб, жамият ҳуқуқий ҳаётининг сифати ва ривожланиш даражасини белгилайди. Демократик ислохотларни чуқурлаштириш, фуқаролик жамиятини ривожлантириши, хусусан, коррупцияга қарши курашни ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтирмасдан амалга ошириб бўлмайди.

Хулоса қилиб айтганда, фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш коррупцияга қарши курашда муҳим аҳамият касб этади, албатта.

Президентимиз "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси"да таъкидлаганидек, жамиятнинг демократия йўлидан жадал ривожланиши ва бу борада амалга оширилган ислохотларнинг муваффақияти кўп хил хатлардан одамларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданият даражасига боғлиқдир. Юксак ҳуқуқий маданият демократик жамият пойдевори ва ҳуқуқий тизимнинг етуқлик кўрсаткичидир.

Миллий армиямиз

унда «Темур тузуклари»нинг аҳамияти

"Сохибқироннинг давлат бошқаруви борасидаги улкан салоҳияти, маҳорати, билим ва тажрибаларини ўрганишда, умуман айтганда, ҳаёт сирларини англаб етишда "Темур тузуклари" бебаҳо қўлланма бўлиб хизмат қилади".

Ислам КАРИМОВ

Лазиз ЭРДОНАЕВ,
Шарқий ҳарбий округ ҳарбий прокурори

Бугунги кунда республикаимизда қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўргана эканмиз, ушбу ҳужжатларда миллий армиямизнинг тарихий ривожланишида мавжуд бўлган нормалар замонавий кўринишда баён этилганлигининг гувоҳи бўламиз.

Хусусан, ҳарбий хизматчиларга имтиёзлар тизими доирасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 31 май кунги "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқароларга имтиёзлар тизimini такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори билан Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган, аммо улар учун имтиёзлар бўйича белгиланган қўшимча балларни ҳисобга олган ҳолда танловдан ўта олмаган абитуриентлар иккинчи мартаба Давлат комиссиясининг қарорига асосан, республикадаги бошқа олий ўқув юртиларига қабул қилиниши мумкин бўлди.

Ушбу имтиёз Амир Темур тузган "Темурийлар давлати"да ҳам мавжуд бўлиб, вилоятлар ва мамлакатлардан олинган жами даромадлар амир ва мингбошиларга махсус маош олиш

ёрлиги асосида топширилган. "Темур тузуклари"да битилишича: "Вилоятлар ва мамлакатлардан олинган жами даромадни тақсимлаб, маош бериш ёрликларига бирига кам, бирига ортиқ қилиб ёзсинлар. Сўнг ёрликлар девонхонага келтирилсин. Амирлар ва мингбошилар шу ёрликлардан бирини чиқариб олсин. Агар ёрликда маошдан ортиқ (кўрсатилган) бўлса, бошқани ўзига шерик қилсин. Борди-ю кам бўлса, уни қўйиб бошқа ёрлик тортиб олсин".

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 3 июндаги "Ўзбекистон Республикаси Олий ҳарбий таълим муассасаларига танлаш тартиби ва қабул қилиш қоидалари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги Қароридан "Хизмат мажбуриятларини бажариш чоғида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимларининг болалари дастлабки ва ҳарбий-профессional танлаш натижалари ҳамда вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари тақдирномалари асосида Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг қарори билан тест синовларисиз танлов-

дан ташқари олий ҳарбий таълим муассасасига қабул қилинишлари қайд этилган. Ушбу норма Президентимиз Ислам Каримовнинг таъбири билан айтганда, "Миллий давлатчилигимиз тарихининг мумтоз намунаси" ҳисобланмиш — "Темур тузуклари"да "Ёши кекса сипоҳийларни ҳурматлаб, азиз тусинлар. Улардан кейин ўғилларини ўринларига ўтқазсинлар" кўринишида намоён бўлган.

Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ги Қонунининг 37-моддасида "Офицерлар таркибидан бўлган шахсларнинг, прапорщикларнинг,

мичманларнинг ва муддатдан ташқари хизмат ҳарбий хизматчиларининг хотинлари, уларни ишга жойлаштириш имконияти бўлмаган жойларда эрлари билан яшаган вақт, лекин 10 йилдан ошмаган давр иш стажига қўшиб ҳисобланиши қайд этилган". "Темур тузуклари"да "Қайси бир сипоҳий хизматда юриб қарилки ёшига етаркан, уни ойлик-ҳақдан маҳрум этмасинлар ва мартабасидан туширмасинлар. Ҳеч бир сипоҳийнинг хизмати назардан четда қолмасин. Чунки улар давлат хизматида экан, боқий ҳаётларини фоний дунё нақди учун аямаганининг ўзи ҳам инъомга ва моддий таъминотга лойиқлигини билдирди", дейилган. Ушбу сатрларни ўқиб, Амир Темур давлатида таъминотлар сипоҳий(ҳарбий) хизматчиларининг ўзига кўрсатилган бўлса, бизнинг қонунчилигимизга кўра, нафақат ҳарбий хизматчига ўз хизмат вазифаларини бажарганлиги учун, балки унинг турмуш ўртоғига ҳам пенсия олишда имтиёзлар берилганлигининг гувоҳи бўламиз.

Хулоса қиладиган бўлсак, миллий армиямиз билан боғлиқ ҳуқуқий нормалар тарихий бой тажрибаларга таянганлигини кўриш мумкин.

Тинчлик — тараққиёт ва фаровонлик

ОМИЛИ

Абдумуталиб ПРОКУРАТОВ,
Тошкент вилоят прокуратураси
булим прокурори

Шу кунларда мамлакатимиз, бутун халқимиз асрлар давомида орзиқиб, интилиб кутган, ҳаётимизнинг маъно-мазмунини тубдан ўзгартирган Мустақиллик байрамнинг йигирма беш йиллигини кўтаринки кайфият ва шоду хуррамлик билан кутиб олишга қизгин ҳозирлик кўрмоқда. Бу борада 2016 йил 2 июнь кунини эълон қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма беш йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида"ги Қарори муҳим аҳамиятга эга бўлди. Қарорда республика комиссияси "Ўзгал ва бетакоримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!" деган бош ғояни ўзида мужассас этган ташкилий-амалий, маънавий-маърифий тадбирлар ҳамда тарғибот-ташвиқот ишлари дастурини ишлаб чиқиши белгилаб берилди.

Дарҳақиқат, мустақиллик энг улуг, энг азиз неъматдир. Бугун биз эришган, эришаётган юксак марралар, озод ва обод Ватанимизнинг бугунги бетакор қиёфаси, аввало, истиқлол шарофатидандир. Давлатимиз мустақиллиги кўлга киритилган, эркин ва бахтли яшаш ҳуқуқи, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, унинг қонуний манфаатларини таъминлашнинг бош омил сифатида белгиланиб, шу юртининг ҳар бир фуқароси ўзлигини, ўз қадр-қиммати, ор-номуси ва гурурини теран англаши учун чексиз имкониятлар эшиги очилди. Биз кимларнинг, қандай буюк зотларнинг авлоди эканлигини чуқур идрок этиш, миллий ва умуминсоний қадриятлар уйғунлиги руҳида яшаш, истиқлолга ғояларини юртдошларимиз, хусусан, ёш авлод қалби ва онига янада теран синдириш, жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллаш, демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти барпо этишининг энг асосий ва муҳим шартини, миллий тараққиётимиз истиқлол туфайли кафолатланди.

Шуни фахр-ифтихор билан айтиш мумкинки, мустақиллик йилларида мамлакатимизнинг миллий демократик давлат қиёфи, иқтисодийни янги асосда ташкил этиш, ҳаётимиз даражаси ва сифатини ошириш борасидаги кенг қўламли ишларни, шаҳар ва қишлоқларимиз, бутун мамлакатимизнинг қиёфаси тобора очилиб, обод бўлиб бораётганини жаҳон тан олмақда.

Мустақиллик туфайли юртимиз илгариги қоқоқ, иқтисодиёти бирёқлама ривожланган, пахта яккахокимлиги ҳалокатли даражада авж олган аграр ўлкадан бугунги кунда изчил тараққий этиб бораётган замонавий индустриал мамлакатга айланди.

Янги шароитларда қабул қилинган муҳим ҳужжатлардан бири — Ўзбекистон Республикасининг "Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида"ги Қонуни иқтисодиётда давлат монополиясига барҳам бериш ва янги мулкдорлар синфини шакллантиришга ёрдам берди. Хусусий секторни жадал ривожлантиришни рағбатлантириш, мамлакат иқтисодиётида унинг ўрни ва аҳамиятини тубдан ошириш мақсадида Юртбошимизнинг 2015 йил 15 майда "Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли химоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилиниб, бу соҳадаги ислохотлар янги босқичга кўтарилди. Айтиш керакки, мустақилликка қадар юртимизда умуман мавжуд бўлмаган, бугунги кунда эса жамиятимизнинг қудратли таянчига айланаётган ўрта синф — мулкдорлар синфини жадал ривожлантириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг

ялпи ички маҳсулотдаги улуши 56,5 фоизга етди, айна шу тармоқда иш билан банд аҳолининг 77,9 фоизи меҳнат қилиб, мамлакатимиз раванқига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Айни пайтда ислохотларнинг бозор муносабатлари асосида босқичма-босқич амалга оширилаётгани, ишлаб чиқарувчиларнинг юқори қўшимча қийматга эга тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда экспорт кўламини кенгайтиришдан манфаатдорлигини ошириш учун қўлай шарт-шароит яратилаётгани миллий иқтисодиётимизнинг ташқи бозорда рақобатбардошлигини кучайтиришда муҳим омил бўлаётди. Бу, ўз навбатида, Ўзбекистон ялпи ички маҳсулотининг барқарор ўсишига салмоқли ҳисса қўшаётган реал секторни янада ривожлантириш, аҳоли фаровонлигини юксалтириш, мамлакатимиз тараққиётини оширишга ёрдам бермоқда. Хусусан, бундан давлатимиз раҳбарининг юқорида келтирилган қароридан берилган рақамлардан ҳам билиб оlishимиз мумкин: мустақиллик йилла-

рида иқтисодиётимиз қарийб 6 баробар, аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар 12 баробардан зиёд ошгани, олтин-валюта захираларимиз барқарор сураётган билан кўпайиб бораётгани кенг қўламли иқтисодий ислохотларнинг амалий самарасини яққол намоён қилиб турибди.

Тинчлик тараққиёт ва фаровонлигининг энг муҳим омилдир. Мамлакатимизда ана шу омилнинг барқарорлиги туфайли барча соҳаларда улкан ютуқ ва марраларга эришилмоқда. Дарҳақиқат, бугун биз бошимиздан кечираётган ўта таҳликали замонда, ён-атрофимизда турли таҳдид ва хатарлар кучайиб бораётган бир шароитда энг катта ва бебаҳо бойлигимиз бўлган тинчлик ва осойишталикни кўз қорачигидек асраш, миллатлар ва фуқаролараро дўстлик ва ҳамжиҳатлик, ўзаро ҳурмат ва меҳр-оқибат муҳитини янада мустаҳкамлаш, доимо хушёр ва огоҳ бўлиб, тинчлик учун курашиб яшаш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Шундай экан, тинчликни кўз қорачигидек асраш, огоҳ ва хушёр бўлиб яшаш, Ватан тақдирига дахлдорлик туйғусини одамларга, айниқса, ёш авлодга тушунтириш ҳар биримизнинг бурчимизга айлангани керак. Шундагина биз мустақилликни мустаҳкамлашга, келажак авлодга озод ва обод Ватан қолдириш ишига ҳисса қўшган бўлаемиз.

Инсон ҳуқуқ ва эркинликлари —

ЭНГ ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Мамлакатимизда инсон, унинг ҳаёти, шаъни, қадр-қиммати дахлсизлиги ва хавфсизлиги олий қадриятлар. Шу боис унинг ҳуқуқ ва эркинликларини химоя қилиш давлатимиз ва жамиятимиз олдида турган энг устувор вазифа ҳисобланади. Истиқлолга эришган илк кунлардан соқ давлатимиз томонидан жамият ижтимоий-сиёсий ҳаётида демократик тамойилларни қарор топтириш масаласига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда.

Маълумки, инсонни химоя қилмасдан, унинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларини амалда таъминламасдан туриб, жамиятнинг демократлаштириш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам мамлакатимиз тараққиётининг асосий йўналиши инсон ҳуқуқларини конституциявий асосда ривожлантиришга йўналтирилган.

Дарҳақиқат, давлатимиз инсон ҳуқуқ ва эркинликларини химоя қилиш ҳамда кафолатлашни унинг устувор йўналиши қилиб олганлигини халқорав-ҳуқуқий ҳужжатлардан — Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси биринчи бўлиб ратификация қилинганлигидан ҳам билиш кийин эмас. Бугунга келиб эса Ўзбекистонда инсон ҳуқуқ ва эркинликларини химоя қилиш соҳасида кўплаб халқорав ҳужжатлар ратификация қилинган.

Юртимизда ўтган қисқа давр мобайнида инсон ҳуқуқларини химоя қилишнинг ҳуқуқий механизми ишлаб чиқилиб, амалиётга тўла таътиқ этилган. Шунингдек, инсон ҳуқуқлари ва уларнинг амалда тўлиқ таъминлашни билан боғлиқ бир қанча давлат дастурлари ишлаб чиқилиб, бу

борада кенг ҳажмли чора-тадбирлар амалга ошириб келинмоқда.

Шаҳс муайян жамиятда яшар экан, у шу жамиятнинг қонун-қоидаларига бўйсунуши, жамиятнинг бошқа аъзолари ҳуқуқ ва эркинликларини тан олиши лозим. Инсонларга тегишли ҳуқуқ ва эркинликлар кўламини ниҳоятда кенг. Шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар туркумига яшаш ҳуқуқи, эркинлик ҳуқуқи, шахсий дахлсизлик ҳуқуқи кабилар ҳам қиради. Шунингдек, мамлакатимизда вояга етмаганлар, меҳнатга лаёқатсизлар ва ёлғиз кексаларнинг ҳуқуқлари давлат томонидан химоя қилиниши конституциявий кафолатлар тизимига киритилган.

Конституциямиз ва қонунларимизда белгиланган инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳар бир шахс ва Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси учун тааллуқлидир. Бу ҳуқуқларнинг ўзига хос хусусияти шундаки, у ҳеч бир истисносиз ҳар бир инсон учун тенг ва бир хилдир.

Ўзбекистон фуқароларининг қонунчилигида белгиланган демократик шахсий ҳуқуқлари жаҳондаги ривожланган мамлакатларда мавжуд бўлган андозаларга мос тарзда амалга оширилмоқда.

Қайси соҳани тартибга солишга қаратилганлигидан қатъи назар, амалдаги қонунларимизни ўрганар эканмиз, инсон ҳуқуқлари устуңлигини белгилувчи кўплаб ҳуқуқий нормалар мавжудлигига ғувоҳ бўлишимиз мумкин.

Мисол учун, Жиноят-процессуал кодекснинг 17-моддасида белгиланганидек, судья, прокурор, терговчи ва суриштирувчи ишда қатнашаётган шахсларнинг шаъни ва қадр-қиммати нини ҳурмат қилиши шарт.

Ҳеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон шаъни ва қадр-қимматини камситишга бошқа тарздаги тазйиққа дучор этилиши мумкин эмас.

Инсон шаъни ва қадр-қимматини камситишдан, унинг шахсий ҳаётига тааллуқли маълумотлар тарқалиб кетишига олиб келадиган, соғлигини хавф остига қўядиган, асоссиз равишда унга жисмоний ва маънавий азоб-қубат етказадиган ҳаракатлар қилиш ёки қарорлар чиқариш тақиқланади.

Шунингдек, Жиноят-процессуал кодекснинг 23-моддасига кўра, гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи унинг жиноят содир этишида айбдорлиги қонунда назарда тутилган тартибда исботлангунга ва қонуний кучга кирган суд ҳукми билан аниқлангунга қадар айбисиз ҳисобланади.

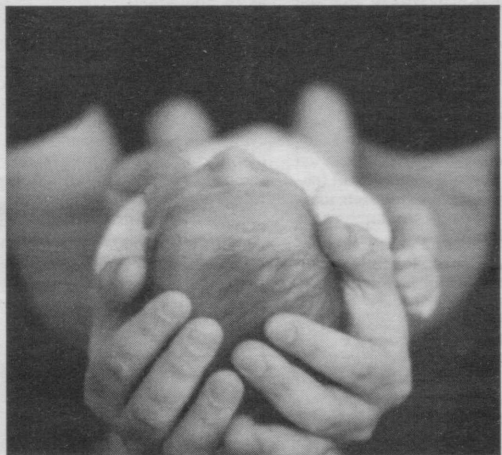
Хусан ЮСУПОВ,

Анджон вилоят прокуратураси булим бошлиғи

Ўз манфаатини ўйлаган аёл

Уруш йилларида одамлар ночорликдан, муҳтожликдан эзилиб, бир парча нонга зор қолганда ҳам бор-йўғини сотса-да, аммо ҳеч ким боласининг бешигини сотмаганлиги тўғрисидаги эшитганларимиз эртак эмас, айна ҳақиқат. Кексалар дилбандининг болагини аллааган табаррук бешикни боланинг боласига, унинг набири ва чевараларига буюрсин, деб асрашган. Бу эъзозда, жонсиз ёғоч буюмга нисбатан чексиз салоқатда улуғ ҳикмат, миллатимизга хос ўлмас қадрият бор.

Бугун эса шундай тинч ва осойишта замонда орамизда бешик эмас, ҳатто ўз боласини сотаётган кимсалар борлигини ҳам айтмай иложимиз йўқ. Ахир кимлардир неча йиллаб бир тирноққа зор. Яна кимлардир эса бундай бахтдан осонгина воз кечиб юбормоқда.

Таъкидлаш жоизки, халқимиз бола-жон халқ. Чақалоқнинг дунёга келиши ҳар бир оиланинг бахти, ҳар бир ота-онанинг қувончи ҳисобланади. Аммо бу мурғак қизалоқнинг туғилиши онани қувонтирмади, боиси бу бола никоҳсиз дунёга келган эди. Чорасиз қолган онанинг юраги тошга айланди. Гарчи боласидан воз кечиши бундай баҳоналарнинг мингтаси ҳам оқлай олмаса-да, у фарзандининг

Мансур СИДДИҚЖОНОВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси бўлим прокурори

бахтини эмас, ўз тинчи ва манфаатини устун қўйди.

Пойтахтимизда бировнинг уйда яшаётган Муниса Тўхтаеванинг (исм-фамилиялар ўзгартирилган) чақалоқ сотиш фикри тезда кўчага тарқалди. Дарров бола олувчи ҳам топилди. Аввалига иккиланиб турган Муниса кўп ўтмай розилик билдирди. Чақалоқ савдосини эса бир эмас, тўрт нафар кимса ҳал қилди. Боиси, ушбу кимсаларнинг барчаси норасида ортидан келадиган пулга кўз тикишганди. Лобар Ҳусанова чорасиз қолган аёлга уйдан жой бергани учун пул талаб қилган бўлса, Наима Юнусова, Жамшид Муродов ҳамда Умар Турсуновлар болага харидор топиб, ўртада воситачилик қилганликлари учун мўмай даромадни мақсад қилишди.

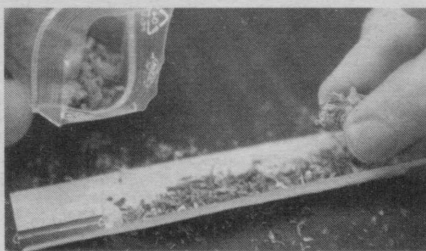
Утган йилнинг апрель ойларида болани фуқаро Марина Садилова сотиб оладиган бўлди. Ҳафтада йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир, тўртовлон қизалоқни 5 минг АҚШ долларига баҳолашди. М.Садилова бу нархга кунди, лекин ушбу кимсаларнинг ноқонуний ишлари ҳақида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга хабар берди.

Келишилган жойда 5 минг АҚШ долларини олган воситачилар чақалоқни "эгаси"га топширишди. Бу "савдо"ни жуда тез ва силлиққина битирдик, деб ўйлаб, хурсанд бўлган олғирлар чўварани хом санаган эди... Бир норасида гўдакни сотиб, мўмай даромад хаёли билан кўчага шошаётган мазкур кимсалар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари томонидан қўлга олинди. Улар қонун олдида жавоб беришга мажбур бўлдилар.

Фарзандини дунёга келтириб, бешик тебратиш бахтига муяссар бўлган онанинг қўлларига ҳам кишан солинди. Одил суд томонидан айбдорларга нисбатан тегишли жазо тайинланди.

гиёҳвандлик моддасини ундан олади.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, Улуғбекни нашанинг хумори тутди. У телефонда М.Ёдгоровга наша керак бўлиб қолганини билдирди. У эса ўзида йўқлиги, лекин Дилшодда борлигини, хоҳласа сўраб олиб бериши мумкинлигини айтади. Икки дўст гални бир жойга қўйиб, Д.Норовнинг новвойхонасида учрашишга келишди.

Наманган шаҳрида туғилиб, катта бўлишган Улуғбек Илёсов, Мансур Ёдгоров, Дилшод Норов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ораларидан "қил" ҳам ўтмас қалин ўртоқ бўлиб улғайишди.

Ана шу бирдамликни эзгу мақсадлар йўлида ишлатишганида-ку, бу уч оғайнининг ахиллиги ва ҳамжихатлиги ҳамма ҳавас билан қарар, ўзаро дўстликлари ҳам бардавон бўларди. Афсуски, учала йигит ҳам оилалари, фарзандлари борлигига қарамай, бирон-бир ишнинг этагидан туттишмади. Уларнинг ҳеч бирини на оила, на рўзгор ташвишлари қизиқтирар, аксинча, енгил-елги ҳаёт кечириш,

кайф-сафо билан кун ўтказиш кундалик турмуш тарзларига айланаб қолганди. Боз устига, гиёҳванд моддалар истеъмол қилиш ва сотишдек жирканч ишлар билан ҳам шуғулланишган экан.

2015 йилнинг охирида У.Илёсовга пул зарур бўлиб қолади. Дўсти М.Ёдгоровга бу ҳақда "ёрилади". Агар мушкулени осон қилса, пул эвазига гиёҳванд модда беришини айтади. "Дори"нинг дарагини бирон-бир ишнинг этагидан туттишмади. Уларнинг ҳеч бирини на оила, на рўзгор ташвишлари қизиқтирар, аксинча, енгил-елги ҳаёт кечириш,

Адвокат ниқоби остида

Ишонувчанлик, соддалик кўп ҳолларда одамга панд берса-да, муаммолар олдида эсанкираб қолганимизда "Мен ҳолатбароран", деган кимсга нажот-коримиздек қараймиз.

Анвар КАЗИМОВ,
Ромитан туман прокурори

Акбар Раҳимов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ҳам ким гадир ишониб, озми-кўпми пулидан айрилди. Ҳақиқатан ҳам Қодир Кароматов ўзини адвокатман, деб таништиради. Аслида эса у бу соҳадан умуман узоқда бўлган, фирибгарликни ўзига касб қилган кимса эди.

— Янги лойиҳалар асосида иншоотлар қуриш бошланди-ю, савдо дўконим бузилди. Қонун-қондани биласиз, бир ёрдам қилсангиз. Савдо дўқони учун ер олмоқчи эдим, — деди А.Раҳимов.

— Майли, катта ваъдалар бермаман-у, аммо йўл-йўригини қилиб, ишингизни битириб бераман, — деди Қ.Кароматов.

— Бу яхшилигингизни эсдан чиқармайман, ака.

— Бу билан иш битармиди. Ҳар бир ишнинг харажати бор...

— Бўпти. Ерни олсак бўлди.

— Минг "қўқ"ида хизмат ҳақи...

— Э, ака, бу "огирлик" қилади. Озгина арзонлаштиринг...

Сўхбат ҳам, савдолашиш ҳам узоққа чўзилмади. Келишилганидек йўл ёқасида, одамларнинг кўзидан панароқ жойда Қодир Кароматов Акбар Раҳимовдан 500 АҚШ долларини олиб, ички чўнтакка солди. Орадан 10-15 кун ўтиб, турли баҳоналар билан яна 200 АҚШ долларини қўлга киритди.

"Ҳолатбарор" сўраган хизмат ҳақини бериб, ишни битираман, деган А.Раҳимов бу ишнинг натижасини узоқ вақт кутса-да, амалга ошмади.

Ҳийла ишлатишда давом этган Қ.Кароматов бу сафар қармоғига яна бир соддадил одамни илинтирди.

— Адвокатман, ака. Бирор хизмати бор одамдек турибсиз...

— Шу... келин билан ўғлимиз келишмай қолди. Ёшларнинг оила-

си бузилиб кетишини хоҳламаймман...

— Бўпти. Ака мен сизга ёрдам берман. Суд билан гаплашаман. Келинги билан ўғлингиз албатта ярашиб кетади.

Абдураҳмон ака уйга кўнгли хотиржам қайтди. "300 АҚШ доллари эвазига келимин уйга қайтса, ўғлимнинг оиласи сақлаб қолинса... мен розиман...", дея кўнглидан ўтказган ота фирибгарнинг алдовига учганини ўғли билан келини судга келган кунда "адвокат"нинг қўл телефонини кўтармай жуфтакни ростлаб қолганидан сезди.

Фирибгар "адвокат"нинг эса жиноий фаолиятини тўхтатиш нияти йўқ эди. "Атторон" маҳалласидан чиққан таникли "адвокат" ҳақида эшитган қоқишувонлик Малика ая ҳўкизини Мирали қассобга бериб, 5 миллион сўм пулини ололмай юрган ўғли Ҳайдаралини чақирди.

— Шундоқ эўр адвокат бормиш. Сани сарсон қилиб юрган анави қассобдан пулингни олиб беради. Топ ўшани...

Онасининг топширигини жон деб адо этган ўғил ҳам Қ.Кароматов билан танишиб, ҳужжат сўраб ўтирмади. Фирибгар ундан 70 минг сўм сўради.

— Ҳўп десангиз, пластик қарточкамни бераман, — деди Қ.Кароматов гўё "адвокат" эртагаёқ қассобдан 5 миллион сўмини келтириб берадигандек... Аммо пластик қарточкаси ҳам адвокат билан кетишини, сарсон-саргардонлик яна бошланганини хаёлига ҳам келтирмади.

Қинғирлик албатта бир кун фош этилади. Фирибгар қўлга тушиб, барча қилмишлари ўз исботини топди. Суд томонидан Қ.Кароматовга тегишли жазо тайинланди.

Жинорий учлик узоққа бормади

Ҳаётда шундай туйғулар борки, у инсондан вафо, салоқат талаб қилади. Жумлаан, дўстлик ҳам. Аммо дўстлик ҳам турлича бўлар экан.

Наманган шаҳрида туғилиб, катта бўлишган Улуғбек Илёсов, Мансур Ёдгоров, Дилшод Норов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ораларидан "қил" ҳам ўтмас қалин ўртоқ бўлиб улғайишди.

Ана шу бирдамликни эзгу мақсадлар йўлида ишлатишганида-ку, бу уч оғайнининг ахиллиги ва ҳамжихатлиги ҳамма ҳавас билан қарар, ўзаро дўстликлари ҳам бардавон бўларди. Афсуски, учала йигит ҳам оилалари, фарзандлари борлигига қарамай, бирон-бир ишнинг этагидан туттишмади. Уларнинг ҳеч бирини на оила, на рўзгор ташвишлари қизиқтирар, аксинча, енгил-елги ҳаёт кечириш,

кайф-сафо билан кун ўтказиш кундалик турмуш тарзларига айланаб қолганди. Боз устига, гиёҳванд моддалар истеъмол қилиш ва сотишдек жирканч ишлар билан ҳам шуғулланишган экан.

2015 йилнинг охирида У.Илёсовга пул зарур бўлиб қолади. Дўсти М.Ёдгоровга бу ҳақда "ёрилади". Агар мушкулени осон қилса, пул эвазига гиёҳванд модда беришини айтади. "Дори"нинг дарагини бирон-бир ишнинг этагидан туттишмади. Уларнинг ҳеч бирини на оила, на рўзгор ташвишлари қизиқтирар, аксинча, енгил-елги ҳаёт кечириш,

Абдурашул ДАВЛАТОВ,
Наманган шаҳар прокуратурининг катта ёрдамчиси

Жиноят ишлари бўйича Наманган шаҳар суди судланувчилар М.Ёдгоров ва Д.Норовни Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан айбдор деб топиб, уларнинг ҳар бирига нисбатан беш йил муддатга, У.Илёсовни эса 3,5 йил муддатга озодликдан маҳрум этди.

Ҳа, халқимиз, сўнгги пуршаймон — ўзинга душман, деб ниҳоятда топиб айтган. Шундай экан, ҳар бир ишни ўйлаб қилмоқ керак. Токи, юқоридаги каби кимсалар умр аталмиш бебаҳо неъматни лаҳзалик кайфу сафога алмаштириб, пешоналари деворга бориб текканида аттанг, деб қолишмасин...

Қонун устуворлиги — бош мақсадимиз

Мамлакатимизда бугунги кунда иқтисодий, сиёсий ва суд-ҳуқуқ соҳаларида амалга ошириб келинаётган кенг қўламли ислохотлар энг аввало юртимиз ва халқимиз турмуш фаровонлигини оширишда, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамият ва давлат манфаатларини таъминлашда ўз самарасини бермоқда. Бу борадаги вазифаларни рўйбга чиқаришда прокуратура органлари фуқаролар, тадбиркорлар, давлат ва жамоат ташкилотларининг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини беvosита ва суд орқали ҳимоя қилиш, суднинг қонунга хилоф бўлган қарорларига нисбатан протест келтириш йўли билан мамлакатда қонун устуворлигини таъминлашга ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Мухайё АШУРОВА,
Тошкент вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

Хусусан, бу борадаги вазифалардан келиб чиққан ҳолда, судларда фуқаролик ишлари кўрилишида прокурор ваколатини таъминлаш бўлими томонидан асосий эътибор суд қарорларининг қонунийлигини таъминлашга, ноқонуний суд қарорларини апелляция, кассация муддатларида қонунга мувофиқлаштириш, етказилган моддий ва маънавий зарарларни ундиришга қаратилган. Қилинган ишлар таҳлилига кўра, жорий йилнинг ўтган даври давомида фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди томонидан жами 12896 та фуқаролик ишлари кўрилиб, шундан 4739 таси ёки 36,7 фоизидан прокурор иштироки таъминланган. Ҳудудий судларда фуқаролик ишлари бўйича суд қарорларини апелляция, кассация муддатларида қонунга мувофиқлаштириш, етказилган моддий ва маънавий зарарларни ундиришга қаратилган. Қилинган ишлар таҳлилига кўра, жорий йилнинг ўтган даври давомида фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди томонидан жами 12896 та фуқаролик ишлари кўрилиб, шундан 4739 таси ёки 36,7 фоизидан прокурор иштироки таъминланган. Ҳудудий судларда фуқаролик ишлари бўйича суд қарорларини апелляция, кассация муддатларида қонунга мувофиқлаштириш, етказилган моддий ва маънавий зарарларни ундиришга қаратилган. Қилинган ишлар таҳлилига кўра, жорий йилнинг ўтган даври давомида фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди томонидан жами 12896 та фуқаролик ишлари кўрилиб, шундан 4739 таси ёки 36,7 фоизидан прокурор иштироки таъминланган.

дий ва процессуал қонун нормаларини ҳисобга олган ҳолда бузиш каби ҳолатларга йўл қўйилганлиги оқибатида шомма-шошарлик билан ноқонуний қарорлар қабул қилинганлиги ҳам аниқланган. Хусусан, судлар томонидан амалдаги ФПКнинг 314-моддасининг "иш суд муҳофазасида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган, аммо суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида хабар берилмаган шахслардан бирортасининг йўқлигида кўрилган, шунингдек суд ишда қатнашишга жалб қилинмаган шахсларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларига доир масалани ҳал қилган бўлса ҳам қилув қарори, ажрим, қарор мажбурий тартибда бекор қилинади", деб кўрсатилган талаблари бузилган. Масалан, фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суд томонидан кўрилган ишда даввогар Х.Пардаваннинг уйга нисбатан эгалик ҳуқуқини белгилаш ҳақидаги талаби қаноатланмаган. Лекин суд томонидан иш бўйича манфаатдор шахс сифатида жавобгар С.Эргашев ва шахр ҳокимлиги вакилининг ҳуқуқ ва мажбуриятига доир масалани ҳал қилиб, суд мажлисининг вақти ва жойи ҳақида тегишли тартибда маълум қилинмаган. Моддий ҳуқуқ нормалари-

нинг бузилишини аризачи И.Исламовнинг муурожаати асосида қурилиш тугалланмаган бино-иншоотларга суд томонидан эгалик ҳуқуқи белгиланган ҳолатда ҳам қўриш мумкин. Ваҳоланки, суд томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2006 йил 3 февралдаги 5-сонли қарори ва қонун талабларига риоя қилинмасдан, низоли бино-иншоотлар масаласи юзасидан қўллангани лозим бўлмаган моддий ҳуқуқ нормаларини қўллаб, даввогарнинг низоли ҳудудда жойлашган бино-иншоотлар ва ер майдони бошқа шахсга фойдаланиш учун ажратилганлиги ҳақидаги туман ҳокимлигининг қарори инobatта олинмаган ҳамда бундай қарорнинг эслида давждоғ бўлиши мавжуд эмаслиги архивдан маълумотлар олиш йўли билан текширилмаган ва натижада эгалик ҳуқуқини белгилаш ҳақида барвақт ҳулосага келинган. Маълумки, жамоат хавфсизлигини таъминлаш ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, шунингдек аҳоли миграциясини ҳисобга олиш мақсадида фуқаролар доимий пропискани қилиниб, турган жойи бўйича ҳисобга олинади. Бу эса, фуқароларнинг муайян жой-

да яшаши ёки вақтинчалик бўлиши фактини аниқлашни назарда тутди. Бу борада "Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий прописка қилиниши лозим бўлган шахслар — Ўзбекистон Республикаси фуқаролари тоифаларининг рўйхати тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинган бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 16 февралдаги қарори билан "Ўзбекистон Республикаси фуқароларини Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий прописка қилиш ва турган жойи бўйича ҳисобга олиш тартиби тўғрисида"ги Низом тасдиқланган. Ушбу Низомнинг 9-бандида Тошкент вилоятида олди-сотди битимларини, алмаштириш, рента, умрбод таъминлаш шартли билан ўзгага бериш ва ҳада қилишни нотариал тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш қўйидаги ҳолларда амалга оширилади, агар сотиб олувчи томон: Тошкент шаҳрида ёки Тошкент вилоятида доимий пропискани эга бўлган; Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилояти ҳудудидида камида уч йил доимий яшаб турган (лавозимда бўлган), Тошкент шаҳрида ёки Тошкент вилоятида доимий прописка қилинган жисмоний шахс ҳисобланса ва ички ишлар органининг доимий пропискани борлиги тўғрисидаги маълумотномасини тақдим этса, деб қўрсатилган.

Мазкур меъёрий ҳужжат талаблари бузилиб, аризачи С.Турдиевнинг мансабдор шахсининг хатти-ҳаракатларини гайриқонуний деб топish ҳақидаги аризаси фуқаролик ишлари бўйича суднинг ҳал қилув қарори билан асоссиз равишда қаноатланмаган, натижада аризачи С.Турдиев низоли уй-жойга ноқонуний равишда доимий рўйхатга қўйилган. Баён этилган барча фуқаролик ишлари бўйича суд қарорларини қонунга мувофиқлаштириш юзасидан вилоят прокуратураси органлари томонидан апелляция тартибиде протест келтирилиб, адолатли суд ҳал қилув қарорларининг қабул қилинишига эришилди. Фаолиятимизда амалга ошириб келинаётган ишлардан мақсад жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш ва шу асосда юрт фаровонлигини янада оширишга ҳисса қўшишдан иборат. Бунинг учун бўлим ходимлари томонидан муурожаатларни ҳал қилишда талабчанликни янада кўчаитириш, иш юзасидан тўпланган маълумотларни чуқур таҳлил қилиб, тизимли суд амалиётининг йўлга қўйилишига ҳамда камчиликларга йўл қўймасликка эришишда алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Сўнги пайтларда четдан қараганда оsonга ўхшайдиган, аслида эса оғир, анчагина масъулияни, шу билан бирга, ўзига яраша қийинчиликлари ҳам бор иш — киракашлик билан шўгулланди-ганлар сони кўпайиб бормоқда. Пойтахтда истиқомат қилувчи Шоҳрух Раҳматуллаев (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ҳам ана шунақарининг бири бўлиб, ризқини топиб юрган эди.

Зўраки пўписа

ган эди, Шоҳрух аввалига кўрчк кетди. Хатто кеча ҳам машинасининг салонини ҳам қўшиб ювган бўлса-да, яна бир қарра салонни қараб чикди, ҳеч нарса йўқ. Ҳазини Сарвар деб таништираган кимса эса агар айтилган нарсаларни тезда қайтариб бермасан, синг-лиси ИИБга ариза билан муурожаат этишини ва уни қаматиб юборишини айтиб, дўқ урарди. Хуллас, орадан кўп ўтмай улар учрашишди ва Шоҳрух Сарварга бўлиб-бўлиб 150 минг сўмдан, жами 300 минг сўм пул берди. У бўлса эртасига кўнгирак қилди-да, синг-лиси ноутбук учун яна 200 АҚШ доллари сўраётганлигини, йўқса ариза ёзиб қаматишдан ҳам тоймаслигини айтиб, бу пуллари ҳам олиб кетди. Эртаси кунни телефон қилган Сарвар ноутбукнинг нархи қиммат эканлигини баҳона қилиб, ундан 50 АҚШ доллари ҳисобидан яна 100 минг сўмни ундирди. Ш.Раҳматуллаев эса "Бўлди, улардан кутулдим", деб хомтама бўлган экан. Дурдона ундан пул талаб қилишини қўймади. Шоҳрух пулни Сарварга берганини айтса ҳам, бировдан бир тийин ҳам олмаганини таъкидлаб, энди 500 АҚШ доллари сўрай бошлади. "Емаган сомса учун пул тўлайвериб" жонига теккан Шоҳрух Раҳматуллаев бекорга улардан қўчиб юрган, пуллари ҳам бериб юборгани учун ўзини койиб, тегишли органларга хабар берди. Дурдона Рустамова ундан 500 АҚШ долларини товламачилик йўли билан олган вақтда ашёвий далил билан кўлга олинди. Кўп ўтмай ушбу ишда бош-қош бўлган Сарвар Раҳматуллаевнинг

Ботир ИРИСМЕТОВ,
Олмазор туман прокурорининг ўринбосари

ҳам изига тушилди. Маълум бўлишича, у ҳеч қандай ИИБ ходими эмас, аксинча, 1987 йилда туғилган бўлса-да, асосан фарибгарлик жиноятлари учун 6 марта судланган улуғрун товламачи кимса бўлиб чикди. Терговолди суриштирув пайтида унинг бошқа кирдикорлари ҳам фш бўлди. Масалан, Сарвар Раҳматуллаев 2014 йил август ойининг охирида маҳалладошлари ака-ука Равшан ва Рустам Ҳожибековлар билан тил бириктириб, фуқаро Жамшид Махмудовга тегишли пластик карточкадаги 148 млн. 500 минг сўм маблагни уч соат ичида нақдлаштириб беришини ваъда қилди. Учоврон ишончли бўлиши учун Ж.Махмудовнинг паспортини ҳам олишди-ю, аммо ваъдани бажармай, пластик карточкадаги пуллари шахсий эътиёжларига ишлатиб юборишди. Ноябрь ойида эса С.Раҳматуллаев фуқаро К.Қариевга автосалондан "Нексия-2" автомашинасини навбатсиз, 10 кунда олиб беришини ваъда қилди ва ундан 1500 АҚШ долларини олади-ю, қорасини ўчиради. Пуллари эса ўз эътиёжлари учун ишлатиб юборди. Жиноят ишлари бўйича Олмазор туман суди томонидан мазкур иш кўриб чикилди ва айбдорларнинг ҳар бирига қонун доирасида тегишли жазо тайинланди. Шунингдек, С.Раҳматуллаевга энг кам ойлик иш ҳақининг 150 баравари миқдориде жарима қозони тайинланди, жарима давлат фойдасига ундирилшини белгиланди.

Жорий йилнинг 15 июнь кунни Олий ўқув курслари биносиде Қорқапоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар прокуратуралари бўлим прокурорлари, туман (шаҳар) прокурори ёрдамчилари билан "Сулалара жиноят ишлари кўрилишида қонунийликни таъминлаш ва прокурор иштироки самаралорининг ошириш масалалари" мавзусиде прокуратура органлари фахрийларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Фахрийлар билан учрашув

Унга Ўзбекистон прокуратура органлари Фахрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Марказининг Тошкент шаҳар ҳудудий бўлими раиси Рустамбек Ҳақимов ташриф бурди. Тадбирни Олий ўқув курслари ўқитувчиси Ваҳобжон Каримов кириш сўзи билан очди ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази раиси Ботир Калонова сўз берди. Ботир Калонов Марказининг иш фаолияти, ташкил этилганидан ҳозирги кунга қадар олиб борилаётган ишлар, прокуратура раҳбариятининг кўрсатаётган эътибори, фахрийларнинг ижтимоий муҳофазаси, байрамлар муносабати билан уларни табриклаш, ўтказилаётган тадбирларга таклиф қилиш, уларнинг юбилейларига бориш, Бош прокурор табрикларининг топирилиши кабиларга алоҳида тўхталиб ўтди. Шундан сўнг у қатнашчиларга тадбир меҳмони узоқ йиллар прокуратура тизимида ишлаган Рустамбек Ҳақимовни таништириб, унинг меҳнат фаолияти ҳақида гапириб берди. Рустамбек Ҳақимовнинг меҳнат фаолияти ҳуқуқатимиз ва Республика Бош прокуратураси раҳбарияти томонидан муносиб баҳоланиб, Мустақиллигимизнинг бир йиллиги ва йигирма йиллиги муносабати билан "Мустақиллик" эсдалик нишонини ҳамда "Ўзбекистон Республикаси прокуратурасининг фахрий ходими" кўкрак нишонини билан тақдирланган. Оқиқ мулоқот тарзида ўтган учрашув сўнгиде фахрий прокурорлар қатнашчилар саволларига жавоб бериб, уларнинг келгусидеги ишларида муваффақиятлар тилади. **Ўз мухбиримиз**

Кўпни кўрган инсонлар «Обруй йиллар давомида тўланади, ammo уни бир кунда йўқотиш мумкин», дея бот-бот такрорлайдилар. Бироқ айрим кимсалар халқ донишмандлигига қулоқ тутавермас экан. Бундайларнинг боши деворга текканда эса пушаймон бўлиши тайин.

Мудиранинг сохта ходимлари

Малика Атажанова (исм-фамилияси ўзгартирилган) узоқ йиллар Янгиарик туманидаги мактабгача таълим муассасаларининг бирда раҳбар эди.

Унинг фаолияти ўрганилганда, мудира мансаб мавқеини суистеъмоли қилиб келганлиги маълум бўлди. М.Атажанова аслида муассасада ишлаган 10 нафар ишчи-хизматчи учун сохта ҳисобот ва табеллар тузиб, ўларнинг номига 53 млн. 981 минг сўм ойлик иш ҳақи ёзади ва бу пуллари ўз эҳтиёжлари учун ишлатиб юборади.

Кўркмай-нетмай давлатнинг шунча мулкни ўзлаштириб юборган мудирага бу камлик қилди, шекилли, энди у ўзи билан бирга ишлаб келган ходимларнинг ҳам иш ҳақларига кўз олайтира бошлади.

Хусусан, муассасанинг ҳўжалик ишлари бўйича мудираси Ш.Дўсанова билан ўзаро жиноий тил бириктирган ҳолда, 10 нафар ишчи-ходимнинг жами 26 млн. 587 сўмлик иш ҳақларини тўлов ведомостларига имзо қўйдириб, амалда ўзлари олиб келишди.

Иш ҳақи ходимнинг пешона тери, ҳалол насибаси. Унда оила аъзолари-

Бакберган ОЧИЛОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Янгиарик туман бўлими бошлиғи

нинг, фарзандларининг ризки бор. Кимнингдир маошини ўзлаштириб олишга уриниш, қонунларимизга ҳам, қадриятларимизга ҳам тўғри келмайди.

Айниқса, мактабгача таълим муассасида фаолият кўрсатиш ўта масъулиятли вазифа саналади. Агар мудира ишламайдиган ўн та одам ўрнига ҳақиқатда меҳнат қиладиган ўн та инсонни ишга қабул қилганида шунча кишининг рўзгорини бутлашга кўмаклашган, қолаверса, таълим-тарбия масканидоги фаолиятнинг яхшилишига хизмат қилган бўлган. Иш ҳақидан маълум миқдоригина қўлига тегаётгани кимга ҳам хуш келарди. Тўлов ведомостларига имзо чекиб, амалда ҳаммасини ҳам ололмаган ходимлар ичидан норизо бўлгани аниқ.

Жиноят ишлари бўйича Янгиарик туман суди томонидан М.Атажановага нисбатан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Хуфийёна фаолият

Бугун юртимизда иқтисодий ўсишни таъминлаш, янги иш ўринларини ташкил қилиш, бандлик масаласини ҳал этиш, аҳолининг даромади ва фаровонлигини оширишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тобора муҳим ўрин эгалламоқда.

Аmmo "гуруч курмаксиз бўлмади", деганларидек, бундай имкониятлардан самарали фойдаланмай, ноқонуний даромад топаётган "сохта ишбилармон"лар ҳам учраб турибди.

Ўқишга киритаман деб...

Мустақиллигимизнинг илк кунларидан бошлаб мамлакатимизда соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш, ёшларнинг ижодий ва интеллектуал салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш бўйича кенг кўламли, аниқ йўналтирилган чора-тадбирлар белгилаиб, ҳаётга татбиқ этиб борилапти.

Афсуски, қўлга киритилаётган ютуқлар билан бир қаторда, сохтада қонунбузарликларнинг ҳам содир этилаётганлиги ачинарли ҳол, албатта.

Сариосиё туманида яшовчи фуқаро Носир Бадалов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) департаментнинг Сариосиё туман бўлимига мурожаат қилиб, Зоир исмли фуқаро "Тиббиёт коллежи раҳбарларининг ҳаммаси билан танишман, қизингизни ўзим ўқишга

Полат РОЗИМОВ,

СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Сайхунобод туман бўлими бошлиғи

СВОЖЖДЛҚК департаментининг Сайхунобод туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда "Шодлик" маҳалласида яшовчи фуқаро Ж.Холбоев ўз уйининг ёрдамчи хўжалигида мойжувоз ускунаси ўрнатиб, шунингдек, ўзбошимчалик билан электр энергияси тармоғига уланиб, қонунга хилоф равишда пахта ёғи ишлаб чиқараётганлиги аниқланди.

Тадбир натижасида ундан 12 млн. 200 минг сўмлик товар-моддий бойликлар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди.

Ўтказилган суриштирув жараёнида Ж.Холбоев электр тармоқлари корхонасига 5 млн. 700 минг сўм миқдоридан моддий зарар етказганлиги аниқланиб, зарарнинг тўлиқ ундирлиши таъминланди.

Мазкур ҳолат юзасидан фуқаро Ж.Холбоевга нисбатан жиноят иши кўзгатилиб, жиноят ишлари бўйича Сайхунобод туман судининг ҳукми билан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Киритаман деб...

Хуршид МҲМИНОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Сариосиё туман бўлими бошлиғи

киритаман" деб, 1600 АҚШ доллари сўраётганлигини билдирган.

Мазкур ариза юзасидан ўтказилган тезкор тадбир давомида фуқаро Зоирбек Ҳамидов фуқаро Носир Бадаловдан 1600 АҚШ доллари олган вақтда ушланди.

Тергов давомида Зоир Ҳамидов қариндоши — Сариосиё тиббиёт коллежи ётоқхонаси бош тарбиячиси вазифасида ишловчи Самира Хислатова билан 1500 АҚШ долларига келишганлигини маълум қилди.

Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши кўзгатилиб, айбдорларга суд томонидан тегишли жазо тайинланди.

Ниқобланган «хизмат»

Тадбиркорлик ривожланган юртда халқнинг турмуш даражаси ҳам юксалиб бораверади. Шу боис мамлакатимизда мустақиллиқнинг дастлабки йилларидан бошлаб соҳани қўллаб-қувватлаш, ишбилармонларга имкониятлар яратиш йўлида кенг кўламли ишлар амалга ошириб келинмоқда. Аввало, бу йўлда соҳа фаолиятини тартибга солишга хизмат қилувчи мустаҳкам ҳуқуқий асос яратилди.

Жумладан, қонунларимизда ҳам тадбиркорлик субъектлари турли ташкилий-ҳуқуқий шаклларда ташкил этилиши мумкинлиги, шунингдек, тадбиркорлар қонун ҳужжатларида тақиқланмаган барча фаолият турлари билан шуғулланишга ҳақли эканликлари белгилаб қўйилди.

Албатта, бундай имконият ва қулайликлар тадбиркорлик билан шуғулланмоқчи бўлган шахсларга кенг йўл очди. Шунинг учун ҳам бугун давлат рўйхатидан ўтиб, қонуний иш юритаётган юртоқшларимиз кўплаб топилди. Аммо қонуний фаолиятни йўлга қўйгани ҳолда, бошқа тақиқланган фаолиятни амалга ошираётган фуқароларимиз ҳам учраб турибди. Бундай тадбиркорлар сирасига Ҳамид Маҳамовни (исм-фамилиялар ўзгартирилган) мисол қилиб келтириш мумкин.

Хусусан, Ҳ.Маҳамов 2014 йилда пой-

Ботир ҲАКИМОВ,

СВОЖЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим катта инспектори

тахтдаги Чилонзор мавзесида "Madad Nur Info" МЧЖни таъсис этиб, унинг фаолиятига онасини ҳам жалб этади (унга нисбатан амнистия акти қўлланилган). Жамият соғломлаштириш клиникаси сифатида фаолият юритиб, фуқароларга уқалаш (массаж) хизмати кўрсатилади. Улар ижарага олган хонадонларда алоҳида хоналар ташкил этилиб, мебель ва бошқа керакли жиҳозлар билан таъминланади. Бир қарашда қонуний фаолият юритаётган клиника аслида уқалаш ниқоби остида алдаш йўли билан ёлланган аёлларни фоҳишалик қилишга мажбурлаётган яширин "маскан" бўлиб чиқди. Бу ерда ҳам чет элдаги сингари, алдаб олиб келинган қизларнинг паспортлари олиб қўйилиб, уларга тазйиқ ўтказилиб, ҳурматсизлик билан қаралган.

"Madad Nur Info" клиникасининг "хизматлари" СВОЖЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси ҳамда Учтепа туман бўлими, туман ИИБ ва туман Давлат солиқ инспекцияси ходимлари билан ҳамкорликда ўтказилган тезкор тадбирда фош этилди.

Жиноят ишлари бўйича Учтепа туман судининг ҳукми билан Ҳамид Маҳамов 5 йил-у 3 ой муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Бугун мамлакатимизда валюта бозорини эркинлаштириш, инвестиция муҳитини янада шакллантиришга доир ишлар изчиллик билан йўлга қўйилапти. Шу билан бирга, миллий валюта мақомини янада мустаҳкамлаш, нақд хорижий валюта муомаласи доирасини тартибга солиш, валюта айирбошлаш операцияларини амалга ошириш механизми ҳам такомиллашиб бормоқда.

Энгил пул васвасаси

Бироқ, баъзи фуқароларимиз валютани ноқонуний равишда олиш ва ўтказишга ҳаракат қилишмоқда. Бу борада Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютга оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти ходимлари томонидан мунтазам назорат тадбирлари ўтказилиб, бундай энгил даромад топиш йўлига ўтган шахсларнинг қилмишлари фош этилмоқда.

Хусусан, фуқаро Шамил Жаниевнинг (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ариза-

Камал ЗАРИПОВ,

Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖЖДЛҚК департаменти бўлим бош инспектори

си юзасидан ўтказилган тадбирда фуқаро Феруз Буриевнинг қилмиши фош этилди. Тезкор тадбирда чет эл валютаси олди-сотдиси билан шуғулланиб келган Ф.Буриев фуқаро Ш.Жаниевга 15 минг АҚШ долларини ўзаро келишган ҳолда сотаётган вақтда ушланди.

Суд томонидан Ф.Буриевга қилмишига яраша жазо тайинланди.

Нафс балоси

Истиқлол йилларида юртимизда аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантиришга, оилаларнинг тиббий маданияти даражасини оширишга, аёллар соғлигини мустаҳкамлашга катта эътибор қаратилмоқда.

Тиббиёт соҳасида ҳам ҳар томонлама етуқ ва малакали кадрларни етиштириш мақсадида тиббиёт олийгоҳлари ва коллежларида махсус ўқув йўналишлари ташкил этилиб, жойлардаги тиббий амбулаторияларга ёш ва изланувчан тиббиёт ходимлари ишга жалб этилмоқда.

Шунга қарамайдан нафсининг қўли бўлиб, соҳа ходими деган номга доғ туширайдиганлар учраб турибди.

СВОЖЖДЛҚК департаментининг

Жавлон САПАКОВ,

СВОЖЖДЛҚК департаментининг Мўйноқ туман бўлими инспектори

Қорақалпоғистон Республикаси Мўйноқ туман бўлими ходимлари томонидан фуқаро Соҳида Меҳрибаева (исм-фамилиялар ўзгартирилган)нинг аризаси юзасидан ўтказилган тадбирда ана шундай ҳолатлардан бири фош этилди. Аниқланишича, туман тиббиёт бирлашмаси ходими Матниёз Сапаев С.Меҳрибаевани бирлашмага қарашли кўп тармоқли поликлиникага фаррош бўлиб ишга киритиш учун кадрлар бўйича инспектор Г.Утеганова орқали 100 АҚШ доллари ва 200 минг сўм пулни пора сифатида олган. Мазкур ҳолат юзасидан унга нисбатан жиноят иши кўзгатилиб.

Суд томонидан айбдор тегишли жазога тортилди.

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ва Тошкент шаҳар прокуратураси жамоалари ҳамда Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази прокуратура фахрийси **Эргаш ЖҲРАЕВИН** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Спорт

Ковачич Англия клублари «нишони»да

Испаниянинг "Реал Мадрид" клуби ярим ҳимоячиси Матео Ковачич фаолиятини бошқа чемпионатда давом эттириши мумкин. Бу ҳақда AS нашри хабар бермоқда.

Манбанинг маълум қилишича, хорватиялик футболчи билан Англиянинг "Ливерпуль" клуби жиддий тарзда қизиқмоқда. Хабар қилинишича, мерсисайдликлар 22 ёшли футболчини шу кунларда сотиб олишмоқчи. Ковачичга қизиқиш билдираётган Италиянинг "Ювентус", "Рома" ва "Милан" клублари эса уни кейинчалик сотиб олиш шарти билан ижарага олишни режалаштирганди. "Кироллик клуби" раҳбарияти Ковачични 25 миллион еврога сотмоқчи. Шу сабабли "Ливерпуль" жамоасининг таклифи анча қизиқарли кўринмоқда. Эслатиб ўтамиз, "Реал Мадрид" клуби Ковачични бир йил олдин "Интер" жамоасидан 31 миллион еврога харид қилганди.

Рад этилган таклиф

Италиянинг "Наполи" клуби Мадридни "Атлетико" жамоасидан аргентиналик ҳужумчи Гонсало Игуаин борасида тушган таклифга рад жавобини берди.

Corriere dello Sport тарқатган хабарга кўра, Мадрид клуби аргентиналик форвард учун 60 миллион евро ҳамда ярим ҳимоячи Матас Краневиттерни таклиф қилган. Аммо неаполликлар бу хариднинг амалга ошишини истамаган.

Эслатиб ўтамиз, аввалроқ "Наполи" клуби Игуаин билан шартномани яхшилаб, унинг нарҳини 94 млн.дан 70 миллион еврога туширишни таклиф қилган эди.

Хамес "МЮ"га ўтиши мумкин

Испаниянинг "Реал Мадрид" клуби ярим ҳимоячиси Хамес Родригес фаолиятини Англиянинг "Манчестер Юнайтед" жамоасида давом эттириши мумкин.

Маълумотларга кўра, футболчининг агенти Жорже Мендеш унинг трансфери борасида Жозе Мouriно билан гаплашиб олган.

Айни пайтда Хамес Родригес Колумбия терма жамоаси билан Америка кубогига иштирок этмоқда. Мусобақа якунлангач, унинг кейинги тақдирига оидинлик киритилди.

Мухлислар касрига жарима

Айни кунларда Францияда давом этаётган футбол бўйича Европа чемпионати ҳам майдонда, ҳам майдон ташқарисидаги кескин қарама-қаршиликларга бой бўлмоқда. Айниқса, стадионга ташриф буюрган айрим ишқибозларнинг "хунар"лари мамлакатни футбол иттифоқига зарар келтирмоқда. Жумладан, УЕФА ташкилотининг ахлоқ ва интизом масалалари бўйича мустақил кўмитаси Хорватия футбол иттифоқини (ХФИ) 100 минг евро миқдорига жаримага тортди, деб хабар бермоқда УЕФА матбуот хизмати.

Шунингдек, УЕФА ХФИга, тартибсизликларда иштирок этган баъзи мухлисларга Евро-2016 чипталарини сотмаслиқни тавсия қилди.

Эслатиб ўтамиз, Хорватия — Чехия (2:2) учрашуви якунида хорватиялик мухлислар майдонга файер ва петардаларни улоқтиришган, сўнгра бир-бири билан муштлашиб кетишганди. Натижада бош ҳакам Клаттенбург уйинни тўхтаиб туришга қарор қилганди.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Реклама

Ҳурматли юртдошлар!

«Асака» банк

яқинлашиб келаётган «МУСТАҚИЛЛИК КУНИ» байрами муносабати билан куйидаги миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади

«МУСТАҚИЛЛИК-25»

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати 7 ой бўлиб, омонатга ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугасдан сўнг берилади.

Шу билан биргаликда, «Асака» банк миллий валютада 28 турдаги ва хорижий валютада 14 турдаги қулай шартларда омонат турларини таклиф этади. Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	227-15-68
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	770-21-29
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	572-40-14
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бухоро вилоят филиали	365	770-05-19
Сирғали филиали	371	257-44-10	Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	233-65-47
Андижон вилоят филиали	374	223-60-74	Афросиёб филиали	366	221-71-76
Асака филиали	374	233-21-99	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-07-41
Фарҳод филиали	374	226-96-63	Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Фарғона вилоят филиали	373	244-39-14	Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-62-23	Хоразм вилоят филиали	362	228-14-81
Олтиариқ филиали	373	432-19-80	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Қўқон филиали	373	542-61-01	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Сизнинг омонатларингиз:

- солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод!
- маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади!
- эгаллик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда!
- миқдори чекланмаган!

Барча омонатларингиз
Фуқароларнинг банклардаги омонатларини
кафолатлаш жамғармаси томонидан кафолатланади

«Асака» банк сармоянгишнинг сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди!

www.asakabank.uz

Хизматлар лицензияланган

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:

Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:

Hakimboy HALIMOV Baxtiyor NAZAROV
Gulnoza RAHIMOVA (Bosh muharrir o'rinbosari)
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,
Faks: 233-10-53,
233-64-85

E-mail:

huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftaning payshanba kuni chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqiriz qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin. «HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma s-6301. 43 548 nusxada bosildi. Qoq'oz bichimi A-3, hajmi 3 bosma toboq. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi. Navbatchi muharrir: F.ALIMOV Sahifalovchi: S.BABAJANOV Navbatchi: O'.DEHQONOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonada manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004